

ZWOLLEI HARANGSZÓ

IX. évf. 2026/1-2
Újév-Imahét-Böjtfő
Gályarab lelkészek
kiszabadítása

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen-Assen-Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium
megbízásából szerkeszti:

dr. Hermán M. János,
Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád,
Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Szerzők, munkatársak: AAlbertje Alkema-ten
Hoeve, Békefy Lajos, Bacsádi Enikő, Van Bolhuis

Szabó Emőke, Dániel Márton-Levente, Csanády
Ágnes, Hermán M. János, Kelemen Attila
Csongor, Rostás Kriszta, Kiss-Szászi Tünde,
Kardos Péter, Kondor Katalin, Laczkó Vass
Róbert, Millisits Máté, Ries Nieuwkoop, Noémi
van den Akker-Pap, Szomor Attila, Téglásy
Sándor, Ulicza Tamás.

Lapzártá: 2025. február 28.

Áldás, békesség!

MINDEN IDŐBEN

✳ Magyarországi Református Egyház

Istentiszteleteinkre és a szeretetvendégségekre mindenkit tisztelettel várunk!

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla, aki az új vianeni gyülekezetben végzi a szolgálatokat. Egyházközségünk hivatali ügyvitelét dr. Hermán M. János intézi. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta Timea, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lída és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára, Kiss-Szászi Tünde, Marci Márió és Truczka Adrienn. Gyermekfoglalkozás: Rohaan Éva vallástanár – Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallástanár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle Info: jhermanm@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban>

Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/-->

Zwollei Harangszó: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Párbeszéd Istennel – 2026 az imádság éve

„Csendesedjetek
el, és tudjátok
meg, hogy
én vagyok az
Isten.”

Zsolt 46,11

Imádság
Éve | 20
26

**„Amíg nálatok
van a világosság,
higgyetek a
világosságban,
hogy a
világosság fiai
legyetek!”**

János evangéliuma
12. fejezet 36a. vers

✦ Magyarországi Református Egyház

Istentiszteleteink kijelölt dátumai a 2026-os évben:

Január 11 - Hónap második vasárnapja – szolgál Kelemen Attila Csongor-Közgyűlés

Február 8 - Hónap második vasárnapja-14.30 Zwolle

Február 14 szombat - Urk, Jeruzalemkerk-. 9. 30 Kelemen A. Csongor és 17.30-Reijer Pasterkamp – Konferencia a magyar gályarab lelkészek kiszabadításának a 350 évfordulóján

Február 15 vasárnap – Záró istentisztelet: Wim Warnar. Konferencia bezárása- Ouwsterhaule 11 óra Hermán M. János

Február 22 - Böjtfővasárnap, úrvacsoraosztás-Hermán M. János

Március 8 - Hónap második vasárnapja – szolgál Kelemen Attila Csongor

Április 6 - Húsvét másodnapja; úrvacsoraosztás - szolgál Kelemen Attila Csongor

Május 10 - Hónap második vasárnapja

Május 25 - Pünkösd másodnapja; úrvacsoraosztás – szolgál Kelemen Attila Csongor

Június 14 - Hónap második vasárnapja

Június 21 Szolgál Kelemen Attila Csongor-Paál Károly.Van Bolhuis.Szabó Emőke-Hermán M.János-Blaarthemseweg 90-- in Veldhoven---:Info@Scouting-Aloysius.nl

Július 12 - Hónap második vasárnapja

Augusztus 9 - Hónap második vasárnapja - szolgál Kelemen Attila Csongor

Augusztus 30 - Újkenyér ünnepe-, konfirmáció, úrvacsoraosztás

Szeptember 13 - Hónap második vasárnapja

Október 11 - Hónap második vasárnapja - szolgál Kelemen Attila Csongor

November 8 - Hónap második vasárnapja

November 30 - Advent első vasárnapja, úrvacsoraosztás

Október 31 - szombat, Reformáció ünnepe, közösen a zwollei lutheránus egyházközséggel és a hollandiai magyar Református gyülekezetekkel; - szolgál Kelemen Attila Csongor és ds. Margo Jonker

December 13 - Hónap második vasárnapja

December 26 - Karácsony másodnapja, úrvacsoraosztás - szolgál Kelemen Attila Csongor

Web oldalunk látogatóinak száma:2026 január folyamán. 506 lélek. Megtekintések száma: 642

VIANEN

Szolgálati rend az Új Vianeni Gyülekezetben

Nagy szeretettel várunk istentiszteletre felekezettől függetlenül mindenkit, alkalmainkat kávézással, kötetlen beszélgetéssel zárunk. ---- Van harte welkom aan iedereen bij de Hongaarstalige erediensten die met informeel samenzijn afgesloten worden. Helyszín (NEM A MAGYAR OTTHON, mert az nagy sajnálatunkra jelenleg használhatatlan, a magyarság megítélése szerint sajnos veszett fejsze. „Nem tudjuk megbocsátani, ha valaki önként elvégzi azt, amit mi tudatosan elmulasztottunk. Ravasz László.) **hanem:** Vianen, Langeweg 6b (Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw). Szolgálattévő lelkipásztor, a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Egyházközség megbízásából: nt. Sólyom Uzonka Lilla Email: s.uzonka@gmail.com / Tel: +31 6 199 86 225 Igehirdetések szolgálati rendje 2025 folyamán Vianenben, ahol jelenleg Sólyom Uzonka Lilla református lelkipásztor tart istentiszteleteket a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Magyar Református Egyházközség presbitériumának a megbízásából az alábbi rend szerint: **Istentiszteletek kezdete: 11.00 óra.**

Kihez jött Jézus?

Textus: János 1: 10-12

„A karácsony és a húsvét közötti időszakban az egyházban arra a felfoghatatlan csodára összpontosítunk, hogy Krisztus, Isten Fia, a Szentháromság második személye emberként jött el a földre. A názáreti Jézus... aki eljött... aki eljött... de tulajdonképpen kiért is jött el? A válasz magától értetődőnek tűnik, mégsem az. Másokért... vagy értem, érted is? Sokakért, kevesekért, bűnösökért, a kiválasztottakért, Izraelért, az egész világért? Ezért fogunk erre a kérdésre most közösen választ keresni ebben a prédikációban. Kihez jött el Jézus?

A János 1,11-ből hallottuk: „*A sajátjához jött, de az övéi nem fogadták be őt.*” De kik azok az övéi? A legegységesebb válasz arra, hogy kik „az övéi”, Izrael népe. Maga Jézus mondja a Máté 15,24-ben: „*Én nem küldtettem máshoz, csak Izrael házának elveszett juhaihoz.*” Azonban még ez is túl leegyszerűsített megfogalmazás, mert Izrael háza sem alkotott egységes tömböt, hanem több csoportból állt. Ezt egy kicsit hasonlít a Krisztus testén, az egyházon belüli fájdalmas szakadásokhoz...manapság is, a zsidó nép meglehetősen megoszlott, több csoport létezik. Nos, ez Jézus idejében is így volt. Bár több csoport is létezett, a három legfontosabb és legnagyobb csoport a következő volt: a farizeusok, a szadduceusok és a „köznép”, „a föld népe”. Vegyük sorra őket, és nézzük meg, mi tette őket egyedivé.

1. A farizeusok

Talán nincs még egy olyan csoport, amelyet Jézus olyan gyakran említene prédikációiban – és igen gyakran negatív értelemben. Jézus például figyelmeztet „a

farizeusok kovásza” ellen, vagy „viperafajzatoknak” nevezi őket, vagy így fogalmaz: „*Ti az ördög atyától valók vagytok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni.*” Ilyen szavak miatt a „farizeus” szó mára szinte a legrosszabb lelki állapot szinonimájává vált.

Pedig a farizeusok olyan zsidó csoportot alkottak, akik teljes erejükkel Isten parancsolatainak megtartására törekedtek. Nemcsak a tízparancsolatra, amelyet mi is vasárnapról vasárnap hallunk, hanem sok száz másikra is – a későbbi hagyomány szerint 613 parancs és tilalom vonatkozott egy ortodox zsidóra. Ez önmagában nem téves kiindulópont, ugye?

Nem is ez a buzgóság volt Jézus kritikájának tárgya, hanem az a gőg és önteltség, amely ezzel együtt járt. Jézus belátott a szívükbe, és látta, hogy kegyes életük olyan volt, mint egy gyönyörű alma, amely belül teljesen rothadt („fehérre festett sírkövek”).

Ugyanakkor Jézus nem zárkózott el a farizeusoktól és írástudóktól. Éppen ezért gyakran beszélgetett velük. Különböző történések volna meg azok párbeszédek, amikről olvasunk a Szentírásban. A legismertebb talán a Nikodémussal történt éjszakai beszélgetés.

2. A szadduceusok

A következő csoport a szadduceusoké volt. Róluk sokkal kevesebbet tudunk, és jóval kisebb csoportot alkottak, mint a farizeusok. Mivel őket is Jézus ellenfeleként ismerjük, könnyen azt gondolhatnánk, hogy hasonlóak voltak a farizeusokhoz.

Ez azonban egyáltalán nem így volt. Szinte az egyetlen dolog, amiben egyetértettek a farizeusokkal, az az volt, hogy mindannyian Izrael népéhez tartoztak. Míg

a farizeusok inkább a nép erkölcsi elitjét képviselték, addig a szadduceusok az értelmiségi és társadalmi elit voltak. A farizeusok inkább a zsinagógai tanításban játszottak szerepet, míg a szadduceusok elsősorban a templomi szolgálat fenntartásával foglalkoztak. Nyitottabb, és sok esetben liberálisabb gondolkodásúak voltak, erősen befolyásolta őket a görög filozófia, és kapcsolatokat ápoltak a Római Birodalommal.

Hitükben is jelentősen eltértek a farizeusoktól. Valószínűleg csak az Ószövetség első öt könyvét fogadták el teljes mértékben; az írásokat és a prófétákat már nem vették igazán komolyan. Például nem hittek a halottak feltámadásában, míg a farizeusok igen – főleg a görög filozófia befolyására.

A szadduceusok tehát olyan zsidók voltak, akik Isten kijelentésének csak egy részét fogadták el – ami nem illett bele az istenképükbe, azt félretették.

3. Az egyszerű nép

A harmadik csoport maga a nép volt. Beszéltünk Izráel elitjéről – a farizeusokról és a szadduceusokról – de ki maradt még? A többiek. És az elit így is tekintett rájuk. A zsidók körében egy lenéző kifejezést használtak rájuk: „am haárec” – a köznép, a tudatlan nép, parasztok, halászok, pásztorok, kézművesek. Az elit szemrehányása így hangzott: „igen, izraelitáknak nevezik magukat, de nem ismerik jól a törvényt, vagy nem aszerint élnek, hanem bűnös életet folytatnak.”

Amikor Jézus „Izráel elveszett juhairól” beszél, leginkább ezek az emberek jutnak eszünkbe – akiket például a farizeusok ujjal mutogatva ítélték el: „ti bűnösök vagytok!” És sokszor joggal. Jézus is így tett, Keresztelő János is. De János a világ bűnét hordozó Isten Bárányára mutatott – Jézusra. Jézus maga is felkereste őket: *bűnösöket, vámszedőket, paráznákat, házasságtörőket, gyilkosokat, megszállottakat, beteget* – a zsidó társadalom peremére szorultjait, Izráel elveszett juhait. De a bűnök bocsánata mellett a megtérésre is felszólította őket: „Menj el, és többé ne vétkezz!”

4. A pogányok

És végül a negyedik csoport: a bűnösök közül a pogányok – messze a legnagyobb csoport, akikhez Jézus eljött. Mégsem magától értetődő, hogy Jézus a pogányokért is eljött. Maga mondta: „Csak Izráel házának elveszett juhaihoz küldettem.” Ez volt Isten terve: az evangéliumot először a zsidók között helyezni el, hogy rajtuk keresztül jusson el az egész világra.

Mégis, értékes találkozásokat látunk Jézus és pogányok között: a kánaáni asszonnyal, a samáriai asszonnyal a kútnál, a kapernaumi római századossal. Ezek annak jelei, hogy Jézus soha nem küldte el azt, aki hittal közeledett hozzá.

Izráelnél kezdődött, mert nekik lett volna a legnagyobb lehetőségük megérteni, ki Jézus és miért jött. Ezért mondja Jézus mennybemenetele előtt a misszi-

ói parancsban: „*Tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig.*” Mert *nincs igaz ember, egy sem; nincs, aki Istent keresse* (Róm 3) – *sem zsidók, sem görögök, sem más népek között. És csak egy út vezet az örök életre: a názáreti Jézus.*

És most hozzuk közelebb ezt a kérdést. Kihez jött el Jézus? Jó, tehát ilyenek voltak az emberek akkor. De léteznek-e ma is ilyen emberek?

Igen, léteznek farizeusok ma is. Örökségük megtalálható a mai ortodox judaizmusban, de más formában a keresztény egyházban belül is: rendkívül lelki emberek ők, nagy buzgósággal kutatják Isten Igéjét, mert azt gondolják, hogy abban van az örök életük – miközben elfelejtik, hogy az egész Írás Jézusról tesz bizonyosságot, aki valóságos Isten és valóságos ember; hogy nemcsak Istent kell szeretni, hanem a felebarátot is. Aki azt mondja, hogy szereti Istent, de nem szereti embertársát, hazug és képmutató. – Ezt leginkább az olyan egyházakban találjuk meg, ahol a lelki élet nagyon szigorú szabályok szerint zajlik, és aki nem tartja magát azokhoz, annak mennie kell, vagy legalább is megkérdőjelezhető a hite.

Szadduceusok is léteznek ma. Nem zsidó formában – az a második templom pusztulása óta megszűnt –, hanem a keresztény egyházban: azok, akik okosabbnak tartják magukat az Írásnál. A liberális gondolkodásban: „nem kell mindent komolyan venni a Bibliában”. Amit tudományosan nem tudunk bizonyítani, amit az értelmemmel vagy érzéseimmel nem tudok felfogni, azt nem kell komolyan venni Isten igéjéből. Ez a mentalitás egész egyházakban is megtalálható, például akkor, amikor a liberális értékrend prizmáján olvassuk az Igét.

És az am haárec, a köznép? Igen, ma is létezik. A zsidók között is – Izráelben sok zsidó szekuláris, nem hívő – nekik az a fontos, hogy zsidók, ők is hozzátartoznak a választott néphez. Nost, ez megvan az egyházban is: népegyháznak szoktuk nevezni. És egy népegyháznak nagy veszélye az, hogy „névleges keresztényeket” neveljen, akiknek elég annyi, hogy „hozzátartozom”, hogy „én is meg vagyok keresztelve, én is konfirmáltam, én is fizetek egyházfenntartói járulékot...” – és ezzel elvégeztem minden Isten iránti kötelességemet. De közben túlzottan lefoglalnak a mindennapi élet gondjai ahhoz, hogy elcsendesedjek Isten előtt...igéjét hűséggel olvassam, hitemben növekedjek.

És aztán ott vannak még a pogányok: azok, akiknek még hallaniuk kell az evangéliumot; akik sokféle bálványt szolgálnak; akik azt mondják: „olyan sok út vezet az istenihez, nem lehet, hogy mind igazak?”; Hisz: „mind emberek vagyunk”; „minden vallás ugyanarról szól”. Vagy: nem is kell hívőnek lenni – csak jó szívűnek.

És most még közelebb hozzuk ezt a kérdést. Kiért jött el Jézus? Ki melyik csoportban ismeri fel magát

leginkább? Ráismersz magara a képmutatók között, vagy a materialisták között, vagy a köznép között, vagy a pogányok között? Vagy már megtörtént az a csoda, hogy Isten kegyelme eljuttatott az igaz hitre? Vagy érezzük-e annak a veszélyét, hogy visszacsúszunk? Régi bálványokhoz és bűnökhöz, közömbös-ségbe, langyosságba, saját akaratunknak vagy értelmének túlzott követésébe, vagy önmagunk erejébe és igazságába vetett bizalomba?

De szeretett testvérek, még csak nem is olyan rég volt karácsony, és az evangélium ez: az örök Ige testté lett! Jézus eljött a világba! Mindenkihez! És Ő közel van ahhoz, hogy megismertesse magát. Lelke által segíteni akar, hogy ne csak halljuk és lássuk őt, hanem felismerjük és elfogadjuk, mint Urunkat és Megváltónkat. Ezzel az ígérettel: *„Akik pedig befogadták őt, azoknak hatalmat adott arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek, mindazoknak, akik hisznek az ő nevében; akik nem vérből, sem a test akaratából, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.”*

Ő eljött – hozzánk is! És ha hittel befogadjuk őt, megkapjuk azt a kiváltságot, hogy minden hívővel együtt, aki valaha élt, bizonyosságot tegyünk megváltó hitünkéről: *„Az Ige testté lett, és közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.”* Ámen. *Nt.drs. Kelemen Attila Csongor- Zwolle, 2026 január 11.*

Kiss-Szászi Tünde felvétele, 2025 dec.26

Az elmúlt év nehéz volt számodra?

Évzáró visszatekintés-2025 nehéz év volt.

Sokunk számára fájdalmas, terhekkel teli, próbáló időszak. Volt, amikor többet kért tőled, mint amennyit emberileg adni tudtál. Napok, amikor már nem az erőd vitt tovább, hanem a hited.

Voltak csendes könnyek. Hosszú éjszakák. Reggeli felkelések, amikor csak azért léptél tovább, mert tudtad: az Úr nem hagy el.

Kísértő lehet most már csak előre nézni. Átlépni az új évbe, új kezdetekkel, tiszta lappal.

De érdemes egy pillanatra megállni. Mert bár ez az év sokszor majdnem összetört...te még mindig itt vagy. Élész. Az Úr lehelete van benned. És a remény – talán megfáradva, de – még mindig él a szívedben.

Ez lehetett az az év, amikor nap mint nap csak azért imádkoztál, hogy legyen erőd még egyetlen lépéshez. Lehet, hogy több könny hullott, mint valaha, és könnyörögtél Istenhez, hogy vegye el a fájdalmadat. És talán ez volt az az év is, amikor igazán megértetted, mennyire szükséged van rá –mert csak Ő tudott hordozni téged.

Isten közel volt a hallgatásban. Jelen volt a megtöretésben. Hűséges maradt akkor is, amikor nem értetted az utat. Ez az év nem tört meg –hanem formált. Mint az agyag a Fazekas kezében.

Most még nehéz mindezt tisztán látni. De lehet, hogy egyszer visszatekintesz erre az évre, és azt mondod: „Ez volt az az év, amely meggyökereztetett, megerősített, átalakított.”

Ahogy az új év felé lépsz, tekintsz előre reménnyel és várakozással. De ne becsüld le azt, amit ez az év magában hordozott. Erőt minden újrakezdésben. Bátorságot minden felállásban. A hit harcát minden alkalommal, amikor Jézusra szegezted a tekinteted.

És ugyanaz az Isten, aki végig hordozott ezen az úton, már előtted jár. Ő készítette el a holnapodat, és nem engedi el a kezéd. Még mindig itt vagy. És Isten továbbra is harcol érted.

Bacsádi Enikő

Fotó: Ries Nieuwkoop

A magyar kultúra ünnepén

Január 22-én nemzeti kultúrájának értékeire emlékezik Magyarország. Kölcsey Ferenc, magyar költő, 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz című költeményét, mely később Magyarország himnusza lett. Ennek emlékére, 1989 óta, ezen a napon ünnepeljük a Magyar Kultúra Napját. Idén egy hétig tart a magyar kultúrát ünneplő rendezvénysorozat, amely túlmutat az ország határain, és az egész világot bejárja.

1844-ben pályázatot hirdettek az egyre népszerűbb költemény megzenésítésére, amelyet Erkel Ferenc, a pesti Nemzeti Színház karmestere nyert meg. Művét 1844. július 2-án adták a elő Nemzeti Színházban. Ünnepek alkalmával felváltva vagy együtt éneklük a Szózatot. A magyar forradalom (1848-49) leverését követő elnyomás idején a Himnusz a magyar nép nemzeti imájává vált.

A Himnusz megírásának évfordulóján a hazai és a világ minden táján élő magyarok minden évben megemlékeznek a magyar kulturális értékekről, és átadják a magyar kultúrához, valamint 1993 óta az oktatáshoz és a pedagógiai munkához kapcsolódó szakmai díjakat.

Számos múzeum ingyenesen látogatható ezen a napon. A Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében közel 200 határon túli településen, köztük Sepsiszentgyörgyön, Zentán, Szabadkán, Pozsonyban és Mura-vidéken vannak programok és rendezvények.

Závogyán Magdolna, a kultúráért felelős államtitkár elmondta, hogy az idei rendezvénysorozat mottója „A kultúra összeköt”. Hozzátette, hogy az új arculat megteremtésekor a cél a nemzeti identitás erősítése az anyaországban, a Kárpát-medencében, a diaszpórában és minden olyan magyar közösségben, amely számára fontos a magyar kultúra és hagyományok. Országszerte összesen harminc múzeum jelentette be, hogy ingyenesen látogatható a Magyar Kultúra Napján, és 190 külföldi kulturális központ csatlakozott programokkal és eseményekkel a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett programhoz.

Január 22-én nyílik meg a Nemzeti Múzeumban Attila, a hun király örökségét bemutató kiállítás, amely az egykori Hun Birodalom minden szegletéből származó tárgyakat mutat be. A kiállításon több mint 400 műtárgy és műalkotás lesz látható 13 ország 64 múzeumából.

A MAGYARORSZÁG BARÁTAI ALAPÍTVÁNY TÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVELE -HUNGARIAN NEWS ROUND UP OF THE FRIENDS OF HUNGARY FOUNDATION-2026. 01. 23

Laczkó Vass Róbert: Himnusz-töredék egy papírkosárból

Isten, oldd meg a magyart!
Bonyolultak lettünk,
tele megváltókkal, és...
nincs elég keresztünk.
Letagadnánk többnyire
azt is, amit hordunk:
árnyékába minek is
beleszomorodnunk?
Jobban tudja mindegyik,
mit vétett a másik,
ám ha vallania kell,
tartalmasan ásít,
s nekilódul: alva jár,
ingoványon lépdel...
Tele vagyunk vakmerő
nemtörődömséggel.

Isten, oldd meg a magyart:
legyen kőbe vésve,
hogy ne menjen képletünk
folyton feledésbe.

*/Laczkó Vass Róbert kolozsvári színművész gondolatai
a magyar kultúra napján/*

Forrás: kronika.ro

*Sarki fény látványa Frízfeldön, 2026. jan.19 – Fotó:
A.Alkema-ten Hoeve*

TISZTELETADÁS PRÉDIKÁTOR NEMZEDÉKEINKNEK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

Ezernyi szószék a „néplélek” formálója a századok során

A Magyar Kultúra Napján Isten rányitotta szememet arra a sokszázados történetre, aminek hajszálei ott nőttek a napok sorjázásban a legkisebb falvacska tapasztott vagy faragott szószékétől a prédikációt hallgatók lelkéig. Láthatatlan Ige-hálózat, szószéki beszédkultúra, ezernyi „aranyszájú” pap, prédikátor, mindenfajta felekezetben szötte azt a lelki hálót, ami részben Isten felé emelte a nehéz napok során a gyülekezetet. Másrészt alászállottak drága Igék, imák a legegyszerűbb lelkekbe is, hogy bajaikban, küzdelmeikben megtisztítsák, megerősítsék őket. És feltisztítsák beszédüket a káromlásból, az embereket mélyen önmaguk alá süllyesztő istentelen hiábavalóságokból. Ha csak a reformációtól számolom, legalább 22-23 magyar ajkú, Istennek, népünknek szolgáló papi generáció van már mögöttünk, akik a Kárpát-haza sok ezer különböző felekezetű templomában végezték hirdetett szóval Isten dicséretét és a rájuk bízott lelkek naponkénti felemelését. Micsoda kultúraépítés ez! Micsoda népszentelő, népnevelő, népnemesítő szolgálat!

Hányszor gondolunk rájuk, amikor a Magyar Kultúra Napját ünnepeljük?

Ők voltak azok, és ma is ők azok, akik a templom, a Biblia, az igeolvasás, az ima, az otthoni Isten-csend, családi vagy egyéni áhítatában megtanították népünket **a szakrális tér és élmény csodájára**, amikor akár a templom szent tere, akár a Biblia teremtetten **személyes szakrális térbe** vonulva, tudatosították népünk millióiban nemzedékről-nemzedékre az istenhit, a megtisztuló lélekből formált tisztító szavak csodáját. Ahogyan Csanádi Imre írta: „Nádfödeles pajta, sáralkotmány lehetett,/mégis szentegyháznak ékesen nevezetett;/áldott áhítatra/magába foglalta/a kis gyülekezetet./...megtartódat benne becsüld, magyarság,/ország lappangott itt, mikor nem vala ország:/ő árváit Isten/vezérelvén hitben,/lett Bástyá és Bátorság”.

Bástyá és Bátorság lett minden szószék, minden templom Magyarhonban.

S a prédikátorok: a nyelv, az emberség, a hit és az erkölcs őrizői a bástyán. Azok ők ma is. Magyar Igék prédikátorai Debrecenben, Pápán, Patakon, Váradon,

Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, meg Beregszászon és Munkácson. De Eszéken és Laskón, meg Kopácson, Bácskossuthfalván és Feketicsen, Felsőőrön, meg Léván, Losoncon, Komáromban. Jókán és New Yorkban, Sydneyben és messzi Buenos Airesben, San Paolóban. A világ végéig. S megannyi, imádkozó kézben elérő helyen, ahol magyarul zendül fel a zsoltár és emberek a szószék Istenhez emelő és emberi tisztátalanságnak ellenálló szakrális csendjébe burkolják vétektől vagy más módon felsebzett lelküket. Akiket a századok alatt, a 22-23 prédikátorgeneráció sok százezres tiszteletes, tisztelendő papjai, prédikátorai, pásztorai terelgettek a megmaradás keskeny ösvényén.

Adassék nekik a Magyar Kultúra Napján tisztelet, érettük Istennek dicsőség és hálaadás!

Van-e papi, prédikatori jó példád?

Különös és magával ragadó a Magyar Kultúra Napján felvillantani, hogy irodalmunk kiválóságainak az alkotói, nyelvi hátterében nem ritkán lehet felfedezni a szülőföld, a felnevelő város, a faluközösség papjának az alakját. **Isten-háttér az Isten háta mögötti helyeken is**, ami nem színpadi vagy élettrajzi kellék, hanem **gyökér, lényeg, iránytű** egy életre. Ady például *Pap vagyok én* című versében utal lelkészi felmenőire és a református lelkészekre is a pap kifejezést használja: „Papoknak ivadéka vagyok. / Kálvin szirtlelke játszott velem.” Juhász Gyula több versében is visszatér a mértékadó, mintaadó pap alakja. „Magány, szegénység szörköntöse fed, / De te vagy az Úr papja, ne feledd! / A te igédre épülnek falak / És ódon tornyok porba omlanak.” Somlyó Zoltánnak egy kevésbé ismert, szép verse a Papok. Ebben a papi hivatást magasztosnak, emelkedettnek látja, a tömeg felett állónak, misztikusnak, titokkal teltnék és tiszta szépnek. **Gyönyörűen fogalmazza meg katolikus hangolású versében a protestáns egyetemes papság elvét:** „Hisz, mind papok vagyunk mi, kiket sínek közé zár / az égi felelősség! (...) pap itten minden ember és minden asszony Madonna, / csak nem tudják, hogy jóság él szívükben, sokan.” Reményik Sándor kolozsvári istencsendben fogalmazott szépen mértékadó kicsi papjáról, tisztelteséről. „Láttam az Igét sas-szárnyon repülni,/A nagy poézis fergeteg-szele/Az építő szó boltíve alól/Süvöltve tört ki, s úgy markolt belém./Csak ezt lestem, csak erre vártam én./Égett a szívem pogány csipkebokra./Jöttek óriás prédikátorok,/És ostoroztak, és égbe ragadtak. - / Csak ezt a szócskát: «én bűnös vagyok»,/Nem bírták velem úgy értetni meg,/Ahogy Te tetted, én „kicsi papom”./Általad lett a templom menedékem,/És vigasztalásom,

és otthonom./És Te tetted, hogy megértettem én,/Hogy mégis több az Evangélium,/Több, mint a leggyönyörűbb költemény./És Te tetted, hogy fordulok magamba,/S a szent vacsora után legalább/Jobban vigyázok tettemre, szavamra”.

Igen, Reményik megfogalmazta: ezernyi prédikatori szó, sok ezer szószék és templom, tiszta beszédkultúra igazi célja „csak ennyi”: **„Jobban vigyázok tettemre, szavamra”**. Ez az, amivel az összmagyar kultúrához a prédikatori lelki-, és beszédkultúra leginkább hozzájárulhat ma és a jövőben is.

Bod Pétertől a mai napig

Ilyentájt, s újabban egyre többször fellapozom Bod Péter tiszteletes uram, Bethlen Kata udvari hitszónoka – mivel nem csak az egyszerű, dolgos földnépének volt szüksége szószéki beszédterápiára, hanem arisztokráciánk java részének is – 1766-ban megjelentetett *Magyar Athenas* című első magyar írói lexikonát. Benne 528 magyarhoni tudós és író pályafutását ismerteti életmozaikokban, szinte valamennyi Isten szolgája. *Üdítő olvasmány a haza a magasban és a mélyben századaiból, a csonkítatlan hon tágasságával*. A könyvek lajstroma már csak a címekkel is lelki balszam. Talán ezekre visszatérek még később kárpát-hazai lelki portyázó sorozatomban. Figyelemre méltó, hogy csaknem mind az 528 tudós tiszteletes bejárta kora híres egyetemeit, Wittenberg, Krakkó, Heidelberg, Bazel, Franekker, Utrecht szinte kihagyhatatlan volt. Micsoda magyar identitásképző volt ez is! Bod Péter uramnak egy fontos tervét nem sikerült megvalósítania. Apáczai Csere Jánosra utalva, „aki mindenféle tudományokhoz tartozó szókat magyarul adott elő, melyben őt senki vagy igen kevesen követék. Evégre azért igen jó volna tudós emberekből álló *Magyar Társaságot a magyar nyelvnek ékesgetésére* felállítani”. Halála után húsz évvel Bessenyei György valósítja meg tiszteletes uram álmát, a „Tudós Magyar Társaság” létrehozásával.

Néhai *Papp Vilmos*, korábban bajánsenyei, majd kőbányai református lelkésztestvérem volt az, akinek kerkamenti parókiáján *Moldova György* író napokat időzött, amikor *Negyven prédikátor* című regényét írta. A termékeny beszélgetésekből nem csak a gályarabsorsokat leíró regény született. Pár évvel később, mint a *Presbiter* c. lap szerkesztőbizottsági tagja, felelős szerkesztői kérésére Papp Vilmos megírta az *Emlékezetes Presbiter*ek, illetve a *Negyvenegy prédikátor* című könyvét, írásos emléket állítva a legújabb

kori üldözött, illetve mártír lelkészeknek, hitvalló presbitereknek.

Íme, az Isten magvetése nem vész el. Váratlan ihletések, találkozások, előre elrendelt alkalmak révén szárba szökken az, aminek ki kell virágoznia. Legyenek áldottak az egykori szószéki magvetők és mai utódaik. Soli Deo Gloria értettük a Magyar Kultúra Napján!

Dr. Békefy Lajos

Forrás: Felvidék-Ma 2026 jan. 22, <https://anyflip.com/bookcase/pehbg>

Visky András interjú az Agnus Rádióban, 2026 jan.22-

Kérdezett: Hermán Dániel, Kolozsvár

Meghallgatható itt: <https://open.spotify.com/episode/32P9UmZYXc6aKMlpRqxNnG?si=749edde4ce438c>

A nagyvilág keresztyénségének életéből-Keresztek a jégen – Grönland keresztyénei

A világpolitikában sokat hallani ma arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok elnöke szeretné megszerezni Grönlandot Dániától. De vajon miért tartozik ez a hatalmas, jéggel borított sziget éppen Dániához – és milyen keresztyén hagyományai vannak?

Egy régi vicc szerint, amikor a hittérítők az eszkimóknak (inuitoknak) meséltek az evangéliumról, az egyikük azt mondta nekik, hogy akik nem élnek keresztyénként, azok a pokolra jutnak, ahol rettentő hideg van. – Testvér, miért ferdítéd így el a tanainkat?! – hívta félre a társa. – Ha azt mondom nekik, hogy a pokolban meleg van, akkor mind oda akarnak jutni – válaszolta a misszionárius. A tréfát félretéve: érdekes, hogy a zord időjárás ellenére Grönlandon a keresztyénség megjelent és meggyökeresedett, még hozzá kétszer is.

Vikingek és Krisztus

A keresztyénség első alkalommal a vikingek közvetítésével érkezett Grönlandra, bármilyen meglepő is lehet ez a párosítás. A hagyomány szerint Vörös Erik, a szigetre települők vezetője nem volt keresztyén, az új települések lakói azonban néhány generáción belül majdnem mind felvették a keresztséget. A sagák, azaz a viking történelmi legendagyűjtemények több lehetséges első keresztyént is említenek. Egyesek szerint már az első telepesek vittek magukkal keresztyéneket, mások szerint csak Vörös Erik fia, Leif Erikson honosította meg Krisztus követését Grönlandon. Az első templomot mindenesetre Vörös Erik feleségének, Thjodhild Jorundsdottir nevéhez kötik, aki egy kis fatemplomot emeltetett nem messze férje udvarától. Ez

nemcsak a Grönlandon, de az amerikai kontinensen épített első keresztyén templom is.

Thjodhild Jorundsdottir templomának rekonstrukciója. Itt állt az első keresztyén templom az amerikai kontinensen. Fotó: Flickr/claire rowland

Több apró templom is épült Grönlandon, ezek a XI. században hivatalosan a brémai érsekség alá tartoztak. 1118-ban a helyiek követséget küldtek Norvégia uralkodójához, I. Sigurdhoz – az első skandináv uralkodóhoz, aki kereszteshadjáraton járt a Szentföldön, innen ragadványneve: Jeruzsálemjáró –, hogy saját püspököt kérjenek Grönlandnak. Az első grönlandi püspök Arnaldur lett 1126-ban. Egyébként a terület ekkor még nem tartozott a norvég koronához, az egymással való torzsalkodást megúno vezetőik csak 1261-ben kérték magukat Norvégia uralma alá.

Az első püspök rögtön katedrálist építtetett, persze ne gondoljunk a nagy francia érseki templomokra. Kőből készült Gardarban (ma Igaliku), és ez Grönland egyetlen kereszt alaprajzú temploma, amelyet Szent Miklósnak, a matrózok védőszentjének ajánlottak. Gazdaság is tartozott hozzá, és egy nagy házat is emeltek az új egyházi elöljárónak. Püspöke Grönlandnak egészen a reformációig volt, de Álfur püspök 1378-as halála után utódai már el sem látogattak nyájukhoz, csak névleg viselték a Gardar püspöke címet.

Egy másik templomot is érdemes megemlítenünk. Hvalsey mellett található a legjobb állapotban fennmaradt viking keresztyén templom Grönlandon.

Hvalsey temploma. Fotó: Wikipedia

A XIV. század első felében épülhetett, de már előtte is állhatott itt templom, amelyet valószínűleg a XII. század elején építettek. A templom azért is érdekes, mert itt tartották az utolsó lejegyzett viking keresztyén szertartást 1408 szeptemberében, Thorstein Olafsson és Sigrid Björnsdóttir esküvőjét. Az erről az eseményről szóló levelek (egy gardari pap és néhány izlandi vendég írásai) az utolsó írásos források, amelyek a grönlandi vikingek életéről számolnak be. A pár egyébként később Izlandon telepedett le.

Abraham Orteius: Septentrionalium Regionum Descrip. – 1570 körüli térkép az Atlanti-óceán északi részéről (a képen néhány fiktív sziget is látható). Fotó: Wikipedia - <http://www.antiquemaps.no/>

A következő száz évben az utolsó viking települések is lassan kihaltak, ennek oka a kutatók szerint a XIV. században kezdődő kis jégkorszak volt. Az inuit legendákban egy háborút is említenek a vikingek ellen, de erre még nem találtak tárgyi bizonyítékot vagy más forrást.

Új hittérítők érkeznek a hajókön

Nem tudjuk pontosan, mikor haltak ki az utolsó viking települések Grönlandon. Hajók ugyan időnként jártak a sziget körüli vizeken, de rendszeres kapcsolatot nem tartottak fenn az európaiak a vidékkel. Egészen 1721-ig, amikor egy dán–norvég hittérítő, Hans Egede kereskedelmi–hittérítő expedíciót szervezett Grönlandra. Ekkor bizonyosodott be, hogy a viking települések teljesen eltűntek a zord partokról. Egede telepet is alapított, építkezni kezdett, és ha már nem voltak vikingek, akkor az inuitok körében kezdett tértérítő munkába.

Kísérétével és családjával a Nuup Kangerlua (Godthåb Fjord) bejáratánál telepedett le, megalapítva a Remény Kolóniáját, ezzel újra létrejött a kapcsolat Grönland és Dánia–Norvégia kettős királysága között. Egede ekkor már természetesen a skandináv országokban uralkodó evangélikus egyház tanításait hozta el a grönlan-

di inuitoknak, akik nem ellenségesek, sokkal inkább kíváncsiak és segítőkészek voltak.

Hans Egede az inuitok között térít. Itt éppen az ördögről mutat nekik képet. 1898-as litográfia. Fotó: Wikipedia: Louis Moe/Dansk Skolemuseum/AU Library

Hans Egede nem mindig válogatott az eszközökben, a fenyegetéstől és a fizikai erőszaktól sem riadt vissza, hogy kigyomlássa a sámánizmust és magukat a sámánokat is az inuitok életéből. Az első grönlandit 1725-ben keresztelték meg, őt körülbelül kétszáz társa követte. 1728-ban Egede a kolóniát a mai főváros, Nuuk helyére telepítette át, és a Godthåb, azaz Jó Remény nevet adta neki. Az európaiak által behurcolt betegségek eközben megtizedelték az őslakosságot, a kétszáz megkeresztelt közül alig húsz élte túl az 1733–34-es himlőjárványt.

Egede azonban nem adta fel, családjával újabb telepek alapításába kezdett Grönland nyugati partjain. A térítésben az is segítségükre volt, hogy VI. Keresztély dán–norvég király engedélyt adott a morva testvéreknek, hogy három hittérítőt küldjenek Grönlandra, 1737-ben pedig Koppenhágában megalapították a Seminarium Groenlandicumot, hogy újabb hittérítőket készítsenek fel az inuitok közti misszióra. Hans Egede több tankönyvet is írt, fia, Poul Egede pedig 1744-ben elkészítette a négy evangélium grönlandi fordítását, 1750-ben pedig egy grönlandi–latin szótárt.

A következő évszázadban Grönland nyugati partjaiban egyre több új települést és templomot alapítottak. Eközben Dánia és Norvégia útjai 1814-ben különváltak, Grönland pedig Dániához került. Kelet-Grönland első missziós állomását 1894-ben alapították, és 1921-re mindenkit megkereszteltek ezen a területen. A még Grönlandon belül is különösen hideg és kietlen Thule régióban 1909-ben hozták létre az első missziós állomást, és 1934-ben keresztelkedtek meg az utolsó pogány inuitok. Így a keresztyénség másodszor is meggyökeresedett Grönlandon.

Majdnem minden grönlandi keresztyén

Grönland végül 1905-ban kapott hivatalos egyházi kereteket. A dán parlament ekkor mondta ki, hogy Grönland keresztyén terület és a Dán Evangélikus Lutheránus Egyház része. Egy esperes vezette 1984-ig, amikor püspökhelyettesi rangra emelték a grönlandi egyházrész fejét, majd 1993-ban újra megalakult a grönlandi püspökség, több mint négy évszázad szünet után. Amikor 2009-ben a terület széles körű önrendelkezési jogot kapott, a Grönlandi Egyház, azaz a Kalaallit Nunaanni Ilagiit a helyi kormány hatáskörébe került, de egyben kijelentették azt is, hogy az a Dán Népegyház része.

Nuuk katedrálisa, a Megváltónk templom, grönlandi nevén: Annaassisitta Oqaluffia. Fotó: Wikipedia

Ma a grönlandiak kilencven százaléka tagja ennek az egyháznak, amelynek 17 egyházközsége és 67 temploma van, ahol összesen 25 lelképásztor szolgál. Ezek az állások persze sokszor akár hosszabb ideig is betöltetlenek, főleg a perifériális területeken. Ezért közel negyven részmunkaidős katekéta és tizenöt „olvasó” segíti a gyülekezetekben a munkát. A grönlandiak gyors megtérítésében valószínűleg nagy szerep jutott azoknak a megtért helyi lakosoknak, akik a lelkészek és hittérítők mellett vállalták az evangélium hirdetését és ma is fontos szolgálatot végeznek.

Konfirmációs nap Nanortalikban, Grönland déli részén. Fotó: Visit Greenland/Mads Pihl

A grönlandi keresztyének vallásgyakorlatukban mind

a mai napig meglehetősen hagyománytisztelők, a dániai trendek nagyrészt elkerülték őket, így egy különleges liturgiai tradíció és spiritualitás van jelen a gyülekezeteikben. Például az úrvacsorához és a nagyobb életeseményekhez – konfirmáció, keresztelezés, házasságkötés – sokszor népviseletbe öltöznek.

Megállapítható, hogy Grönlandon ma is erős a kereszténység jelenléte, és lakói ezer szállal kötődnek az európai, elsősorban a dániai és németországi protestáns hagyományokhoz.--- Szerző: **Ulicza Tamás 2026. január 19.** Forrás <https://reformatus.hu/nemzetkozi-kapcsolatok/hirek/keresztek-a-jegen-gronland->

Hágai Magyar Református Gyülekezet

Igét hirdet:
Csanády Ágnes

Gyermekistentisztelet:
Janka Deuten

Kántor:
Deuten-Makkai Réka

Heilige Familiekerk Kamperfoelieplein 29 **HÁGA**

Az istentisztelet után szeretetvendégségre hívunk mindenkit.
Megköszönjük, ha te is hozol egy kis harapnivalót.

2026. január 18. vasárnap 15 óra

Istentisztelet

HOLLANDIAI MAGYAR REFORMÁTUSOK NAPTÁRA 2026. MÁRCIUS

“Szemeimet a hegyekre emelem, onnan jön az én segítségem.”
(Zsoltár 121:1)

Gyülekezet	Rotterdam	Amszterdam	Zwolle	Hága	Vianen
Helyszín	'Gebouw De Heuvel Grotekerplein 5 Rotterdam	Vrijburgkerk Herman Gorterstraat 31 Amszterdam	Lutherse Kerk Koestraat 2-4 Zwolle	Heilige Familiekerk Kamperfoelieplein 29 Den Haag / Hága	Sportpark Blankensteijn Langeweg 6A Vianen
Istentisztelet	Március 1 vasárnap 15 óra Felnőtt keresztlő	Március 8 vasárnap 13 óra	Március 8 vasárnap 14:30 óra	Március 15 Vasárnap , 15 óra Keresztlő 16 órától A Hollandiai Mikes Kelemen Kör szervezésében ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS Az 1848-49-es Szabadságharcról Fellép a Hágai Magyar Énekkar	Március 29 vasárnap 13:30 óra
Szolgáló lelkész	Van Bolhuis-Szabó Emőke	Paál Károly	Kelemen A. Csongor	Van Bolhuis-Szabó Emőke	Sólyom Uzonka
Gyermekistentisztelet	Gábor van Bolhuis	Paál Ildikó	Rohaán Éva	Gábor van Bolhuis	
Orgonista / kántor	Somogyi Angéla	Somogyi Angéla	Dr. Robert Helder	Bornai Szilveszter, Deuten-Makkai Réka	
Ifjúsági Bibliaóra és Imaóra szülőknél Hágai Magyar Óvoda és Iskola tanítási napjain				Március 7 és 21 szombat 9:30 óra Van Bolhuis-Szabó Emőke	
Reggeli Ima Online	Március 4 , szerda 9:10 óra – Van Bolhuis-Szabó Emőke				
Bibliaóra Online	Március 19 , csütörtök 20 óra – Van Bolhuis-Szabó Emőke				
Kapcsolat a lelkészekkel	Van Bolhuis - Szabó Emőke 078-6824873 szabomokeneszmely@gmail.com	Paál Károly 06-13170606 paal.karoly@gmail.com	Dr. Hermán M. János 0031-38-4233247 jhermanm@gmail.com	Csanády Ágnes 06-57023397 csanady@federatio.org	Sólyom Uzonka 06-19986225 s.uzonka@gmail.com
Facebook	Rotterdami Magyar Református Istentisztelet	Amszterdami Magyar Református Istentisztelet	Zwollei Magyar Református Istentiszteletek	Hágai Magyar Református Gyülekezet	Vianeni Magyar Református Istentiszteletek
Honlap	http://www.federatio.org/protes.html		https://zwolleireformatus.nl		

[kereszyenei/](#)

HÍREK HOLLANDIÁBÓL

Groningeni magyar ovi és iskola - fontos tudnivalók

Kedves Szülők! Nagy öröm számunkra, hogy ennyien csatlakoztatok a groningeni magyar ovi és iskola első tanévéhez.

Közös célunk, hogy gyermekeink játékos és szeretetteljes közegben tanulhassanak a magyar nyelvről és kultúráról, miközben barátokat is szereznek.

1. Csoportok

A jelentkezések alapján három csoport indul:

- Kisovis: 0–3 évesek
- Nagyovis: 4–6 évesek
- Kisiskolás: 7–9 évesek

Mindegyik csoportban kb. 4–5 gyermek lesz, valamint 1–2 oktató és önkéntes segítő.

2. Időpontok

Az ideai foglalkozások az alábbi napokon lesznek:

szeptember 13.---október 11.---november 8.---december 13.

3. Helyszín

Eiland van Groningen (Zuiderpark 20, 9724 AH Groningen – első emelet) 10

4. Órarend

10:30 – közös kezdés szülőkkel, népdaltanulás

11:00 – 11:45 – első foglalkozás (csoportbontásban)

11:45 – 12:15 – közös ebéd (kérjük, hozzatok vagy csomagoljatok a gyerekeknek egy lehetőség szerint egészséges ebédet, amit együtt fogyasztunk el)

12:15 – 13:00 – második foglalkozás

A gyerekeket a második foglalkozás után lehet hazavinni.

5. Anyagi hozzájárulás

egy tanévre (10 alkalom) 270 euró, amelyet egy vagy két

részletben lehet majd befizetni. Ez tartalmazza a tanterem bérleti díját, a

pedagógusok tiszteletdíját és az anyagi költségeket. Mivel ez még egy próbáév, ezért

egyelőre jogi forma nélkül működünk. A pénzügyeket Knecht Tamás önkéntesünk

intézi, a befizetési tudnivalókat ő továbbítja.--(A 2026-os időpontokat később küldjük)

A csapat nevében mindenkit üdvözlő: Annamária és Noémi

Annamária Neag anamaria.neag@gmail.com -- Noémi van den Akker-Pap noemipap@protonmail.com

Hágai Magyar Óvoda/Iskola

– 2026. február 28.

Kedves Szülők és Gyerekek!

.Szeretettel várunk Benneteket a Hágai Magyar Óvoda és Iskola következő összejövetelére. Kérjük szépen, hogy a II. félévi **TANDÍJAT** fizessétek be. Előre is köszönet érte! Időpont: 2026. február 28., szombat 10:00 – 13:00 óra

Szeretettel várjuk a régi diákokat és az új érdeklődőket is!

KÖZÖS ÉNEKLÉS

Itt küldjük azoknak a népdaloknak a szövegét és kottáját, amiket a tanítási nap elején Bornai Szilveszter hangszeres kíséretével közösen énekelni fogunk:

Pál, Kata, Péter, jó reggelt!

https://hu.wikipedia.org/wiki/Pál,_Kata,_Péter,_jó_reggelt!

Cickom, cickom

https://hu.wikipedia.org/wiki/Cickom,_cickom

Honlap: <http://www.federatio.org/hmoi.html>

Facebook: Hágai Magyar Óvoda és Iskola

--**Instagram:** hagai.magyar.ovoda.es.iskola Üdvözlötél, Csanády. Ágnes

HELYSZÍN Továbbra is ugyanott: Buurthuis 't Lindenkwadrant (művelődési központ) 2e Braamstraat 6, 2563 HJ Hág / Den Haag

A (Verlengde) 2e Braamstraat a nagy, kéttornyú templom mögötti kis utca.

Abejárat csaka Goudenregenstraat, Kamperfoeliestraat felől közelíthető meg.

Le heeft de natuur niet een handje te helpen

DIASZPÓRA/MAGYARSÁG SZÓR- VÁNYVILÁGBAN

<https://www.petofiprogram.hu/>**FELHÍVÁS!**

Kérjük a világon bárhol élő testvéreinket, hogy hagyaték/testamentum és kapcsolatok révén templom, illetve istentiszteleti hely vásárlásában segítsék a Zwollei Református Egyházközségünket.

Hollandiai megmaradásunknak Krisztus a záloga! A bizonyágtételhez, a tanításhoz, cserkészethez, megemlékezésekhez bizony szükség lenne már egy templomra vagy épületre a romlásnak kitett magyar termek és a zárolt vianeni telek helyett! Fájdalmas, hogy a lelkigondozásra és a magyar művelődés szolgálatára szánt vianeni alapítványok **kísérlete haszontalanná vált...**

Vigyázzunk, tartsunk ki állhatatosan a hitben, viselkedjünk bátrabban, végre legyünk erősek! (Lásd I.Kor.16)

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

Vallásszabadság napja Tordán: „az egyedüli mentsvárak az alapvető igazságok”

Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház püspöke koszorúz Tordán a vallásszabadság napján

Változó világunk sajátosságává vált a bizonytalanság, szemünk láttára omlik össze egy világrend és ilyen korban az egyedüli mentsvárak az alapvető igazságok, „melyek felöltöztetik fázó szellemtestünket” – hangoztatta Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház püspöke kedden Tordán a vallásszabadság napja alkalmából tartott ünnepi istentiszteleten.

A közép-erdélyi város unitárius templomában tartott ünnepi alkalmon az erdélyi országgyűlés 1568. január 13-án Tordán hozott határozatára emlékeztek, amely Európában elsőként rögzítette törvényben a lelkiismereti és a vallásszabadsághoz való jogot. A történelmi jelentőségű döntés emlékére az Országgyűlés január 13-át 2018-ban a vallásszabadság napjává nyilvánította.

Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház püspöke ünnepi beszédében az Erdélyi Országgyűlés 1568. január 6–13. között hozott törvényeinek sokszínűségét vázolta. Rámutatott: ezek közül mára csupán a vallásszabadság határozatának szövege és eszméje maradt meg. „Az egyedüli elv, ami felöltöztethet, az az

igazság, ami – Pál apostollal vallom – szabaddá tesz” – fogalmazott. Emlékeztetett, hogy az unitárius egyház is erre épült, és ma sem spórolhatja meg ennek „a küldetésizű igazságnak az újrafogalmazását”.

Alapvető küldetése a következő lehet: „a hiteles, őszinte, sallang- és salakmentes igazságkeresés, emberszolgálat, egyensúlyra való törekvés, közösségünk és az elmagányosodott hívek számára talpalatnyi szilárd eszmei alap biztosítása egy folyékonyra vált civilizációban” – idézte a püspök szavait az MTI.

Az ünnepi istentiszteleten az unitárius egyház előjárói – püspöki helynökök és esperesek – foglalták össze az egyház egy-egy alapigazságát a híveknek. 2026. január 13.

A zsúfolásig megtelt templomban Lőrinczi Levente kissolymosi unitárius lelkész is aláhúzta: az elődök olyan törvényt hoztak, mely kiállta az idő próbáját. Azért fohászkodott, hogy az egyház napjainkban is méltó legyen ennek szellemiségéhez.

Péterfi Ágnes sepsiszentgyörgyi unitárius lelkész igehirdetésében Dávid Ferenc unitárius püspök alakját idézte meg, aki új utat választott, melyhez Erdély egy része is csatlakozott. „Célja a tiszta jézusi kereszténység visszaállítása volt” – emlékeztetett. „Az építkezést” a fejedelem és az erdélyi országgyűlés hagyta jóvá, és az évszázadok során felépült „az épület”, az egyház – mondta.

Hangsúlyozta: az építkezést ebben a században is folytatni kell, mégpedig oly módon, hogy a hívek életüket áldásként éljék meg, közösségben teljesítsék ki. „Ha az alap változatlan, akkor hűek vagyunk Dávid Ferenchez és a vallásszabadság eszméjéhez, és a ránk bízott építő munkához is” – összegezte.

A tordai istentiszteletet a Keresztúri Népzenetnoda és a Berde Mózes Unitárius Gimnázium diákjainak műsora tette ünnepélyessé. A megemlékezést

koszorúzás követte a vallásszabadság emlékművénél. Ezt megelőzően András Benedek főjegyző mondott beszédet, melyben az erdélyi hitviták korát idézte fel. Hangsúlyozta: „ezen vitákból nem pusztulás, hanem törvény született”.

Fotó: Facebook/Magyar Unitárius Egyház/Pap Zoltán

Forrás: kronika.ro

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ MAROSVÁSÁRHELYEN

A tematikus év hivatalos nyitó istentiszteletére január 23-án Marosvásárhelyen, a Gecse utcai református templomban

Az Úr ajándéka a gyermek...

Tematikus év az Erdélyi Református Egyházkerületben: 2026 a gyermekek éve

Az Erdélyi Református Egyházkerület 2026-ot a gyermekek évének nyilvánítja. Jézus Krisztus hívó szava ma is arra emlékeztet bennünket, hogy a gyermek Isten ajándéka, akinek lelki nevelése közös felelősségünk. A tematikus év célja, hogy újra felfedezzük a gyermeki hit értékét, és megerősítsük mindazokat a közösségeket – családot, gyülekezetet, iskolát –, amelyek a gyermekek hitbeli növekedését szolgálják.

A tematikus év üzenete a Szentírásból fakad: „az Úr ajándéka a gyermek...” (Zsolt 127,3) A gyermek érték, örökség és ránk bízott kincs. Az ő bizalmuk és nyitottságuk példát ad a felnőtteknek is, és arra hív, hogy olyan közösségeket építsünk, ahol a legkisebbek is megtapasztalhatják Krisztus szeretetét. A gyermekek éve arra ösztönöz, hogy a családok, gyülekezetek és iskolák egységben, felelősséggel és szeretettel támogassák a kicsinyek lelki fejlődését.

Böjte Csaba - Százak köszöntik hamaron

Sok mindent nem tudok még róla, de azt biztosan állíthatom, hogy tán neki van a legtöbb gyereke országunkban, avagy az egész világon

Ha kitalálódna játszanánk, mint hajdan, gyermekkorunkban, akkor biztos vagyok benne, sokan megfektetnék, hogy kit fognak köszönteni hamarosan a születésnapján. Még hozzá a 67. születésnapján. Én csak megdöbbenem, amikor olvastam, hogy az illető 1959-ben, január 24.-én született, mert sokkal fiatalabbnak gondoltam őt. Nem tudom, hogy jut el az a sok ember az illetőhöz, mert bizony viszonylag messze

lakik, s azt sem tudom, hogy ha bejut az ember hozzá, elfér-e mindenki a lakásában? Sok mindent nem tudok még róla, de azt biztosan állíthatom, hogy tán neki van a legtöbb gyereke országunkban, avagy az egész világon. És bizony azt sem tudom, örül-e annak, ha január 24.-én sokan „megrohanják” őt. Ez majd kiderül. Ám addig elmondom, pontosabban leírom, hogy annak idején a Magyar Rádió Névjegy című műsorában az illetőt a következő szavakkal „vezette fel” kedves barátom, kollegám, Erős László: „Riportalanyom sajátos módját választotta annak, hogy visszavágyjon 1959-ben bebörtönzött, majd szabadulása után hamarosan meghalt édesapja elvesztéséért: a butaság, a vak agresszió ellen indított harcot, a rászoruló gyerekek támogatásával, a szeretet erejével állt egyfajta bosszút. Az általa alapított Gyermekvédelmi Központot további kilenc követte idáig, és oroszánrészt vállalt a csángóföldi magyar iskola megteremtésében is.” Nos, a 2005. decemberében elhangzott beszélgetés főszereplője – gondolom nagyon sokan kitalálták már – Böjte Csaba volt. Az akkor még csak 46 éves ferences szerzetest a kollégák közül már sokan ismerték, de interjú nem sok készült még vele. Emlékszem, ahhoz, hogy meghallgassuk kollégánk interjút Böjte Csabával, sokan összegyűltünk az én kis irodámban, mert mindenki kíváncsi volt a beszélgetésre. Amelyet aztán a Névjegy című könyvben később meg is jelentettünk. Őt fogják tehát remélem minél többen felköszönteni január 24.-én. Mi most csak távolból, ezzel a kis cikkel üzenünk neki, hogy megköszönjük, ő egy ajándék nekünk. Isten küldte ajándék. Az interjúból sok minden kiderült, az is, hogy édesapjának mi volt a „bűne”, ami miatt börtön járt? A válasz így hangzott: „Az 1956-os idők után nagyon sok ember reménykedett, és ő a reményét, álmait versben is megfogalmazta. Ez a vers elhangzott, néhányan hallották csupán, de volt valaki, aki feljelentett, és hát abban az időben a műkritikát a belügy gyakorolta, a Securitate, és ezért hét évet kapott. Ebből négy és felet leült, s amikor kijött, rá vagy két hónapra meg is halt.” Íme tehát egy kis magyar-román történelem. Böjte Csaba aztán az interjúban gyönyörűen beszélt arról a döntéséről, amely kapcsolódott édesapja történetéhez, annyiban legalább is, hogy akkor határozta el, hogy Istennek adja életét, és megpróbálja a legszegényebbeket, a legelesettebbeket oktatni, tanítani, hogy „kevesebb verőlegény legyen az ilyen szélsőséges hatalmak számára, mert úgy gondolom, hogy ha valaki művelt, kicsit tanult, akkor nehezebben esik neki a másik apjának, nehezebben fog fegyvert, és lép az erőszak útjára. Középiskolás voltam, amikor rájöttem arra, hogy nem a sötétség ellen kell küzdeni, hanem fényt kell gyújtani. Felnőtt fejjel már úgy fogalmaznám meg, hogy más bűne nem jo-

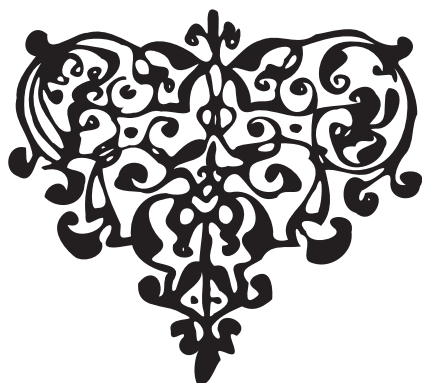
gosít fel arra, hogy én is bünt kövessek el, mert men-
nél több a bűn, annál nagyobb a sötétség, mennél több
az erőszak, a durvaság, a kegyetlenség, annál sötétebb
a mi világunk.”

Legszívesebben most leírnám az egész beszélgetést,
s nem csak a főtebbi, rövid részletet adnám közre a
Névjegy beszélgetésből, de ez a rövid kis cikk most
csak azért született, hogy ha nem is tudunk elmenni
valamennyien, hogy születésnapján köszöntsük Bőjte
atyát, s legalább lélekben, a szeretet erejével kívánjunk
neki és több száz „gyermekének” minden szépet és jót,
amit csak megadhat az Isten, ha már elzarándokolni
hozzá nem tudunk, meg hát nem is illendő bejelentés
nélkül „rátörni” senkire. A gondolat erejével kívánunk
hát neki és sokszáz „gyerekének” minden szépet és jót,
amit csak képes megadni az élet, a Teremtő.

Bőjte atya egyik gyönyörű mondanivalójával fe-
jezem be ezt a születésnap ürügyén megírt kis cik-
ket. Ő sokszor hangoztatta, mily fontos lenne, hogy
minden vidéknek legyen egy olyan gyermekvédelmi
háza, amelyik a szeretet, a jóság fényében befogadja a
bajban lévő gyermeket, és annak a közösségnek pedig
kell legyen annyi energiája, tartaléka, hogy felzárkóz-
tassa őket. Idézem is Bőjte atyát ezzel a gondolattal
kapcsolatban: „Én mindig azt szoktam mondani, ha
van valahol egy gyerek, aki azért sír, hogy vegyen már
engem valaki ölebe, akkor egész biztosan van valahol
egy ház is, amelyik azt szeretné, ha a pókhálós csend-
jét fölverné a gyerekkacaj.” Isten adja, hogy ez így is
legyen!

Kondor Katalin, 2026. január 13.

Forrás: magyarhirlap.hu

Kárpátalja

A presbitérium a 2025 nov.9-i istentisztelet után egy-
hangúan megszavazta, hogy a 250 eurót kitevő keresz-
telési perselypénz összegét a kárpátaljai gyülekezetek
megsegítésére fordítsuk.-Nt. Kelemen Csongor törté-
netesen a kárpátaljai Tivadarfalván és Akliban szol-
gált f.é. októberében.

„Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos
segítség a nyomorúságban.”(Zsoltár 46:2)

**Kárpátalja -Egyéni sorsok, kollektív traumák – a
málenkij robot áldozatai**

A Kárpátaljai Magyar Református Egy- ház himnusza

Kárpátalja közeli újjáépítésének reményében: Min-
dig velem, Uram, mindig velem

Nader tot U, o Heer, nader tot U ;

1.Mindig velem, Uram, mindig velem , Még ha nem
láthat is gyarló szemem! Azért ez éneke: Velem van
Istenem, Velem van Istenem, mindig velem.

2. Megmondtad, ó, Uram, híveidnek: Szívükbe kül-
död el Szentlelkedet. Templomoddá engem tégy hát,
és légy velem, Tégy hát, és légy velem, mindig velem!

3. Én megfeszítettem együtt veled, Bennem már csak
te élsz: elvégezted. Hitből van életem, Jézus jár énve-
lem, Jézus jár énvelem, mindig velem.

4. Bánat vagy félelem, kétség ha jó, Hű karja átölel, ol-
talmaz ő. Nappal s bús éjjelen az Úr mindig velem, Az
Úr mindig velem, mindig velem.

5. Ha lelkem a halál völgyébe ér: Ott is te vagy velem,
mit féljek én? Vessződ megvéd engem. Velem vagy, Is-
tenem, Velem vagy, Istenem, mindig velem.

6. Ha otthon egykoron megláthatlak, Hol többé bűn,
halál nem árthatnak, Ezt zengem szüntelen: Velem az
Úr, velem, Velem az Úr, velem, mindig velem!

A Kárpátaljai Magyar Református Egyház himnusza--
Szöveg: E. H. Gebhardt | fordítás: Kecskeméti F., -1901
| dallam: Oak, L. Mason, 1834

**Szakmai tényfeltáró bizottság alakult az
erdélyi magyar irodalmi élet 1989 előtti ál-
lambiztonsági vonatkozásainak vizsgálatára**

**Kezdődik a kutatás: szakértők vizsgálják az erdélyi
magyar irodalmi élet és a Securitate viszonyát**

Megállapodást írt alá az Állambiztonsági Szolgálatok
Történeti Levéltára és a Méhes György–Nagy Elek
Alapítvány: kutatói program keretében feltárják a II.
világháborút követő évtizedek erdélyi magyar irodal-
mi és kulturális élet történeti hátterét.

A hattagú szakmai bizottság koordinátori és irányítási

feladatait az ÁBTL munkatársa, Bandi István történész, tudományos kutató látja el. A bizottság további tagjai: Benkő Levente történész, tudományos kutató, újságíró, szerkesztő, a Krónika egykori munkatársa; Fodor János történész, tudományos kutató; Főcze János történész, tudományos kutató; Jánosi Csongor történész, tudományos kutató; Nagy Levente irodalomtörténész. A bizottság védnöki teendőit Csendes László, a Szekuritáté Irattárait Vizsgáló Országos Bizottság tagja látja el.

A közlemény idézi Bandi István történész kutatót, aki elmondta: „Magyarországon az evangélikus egyház tényfeltáró bizottsága az ÁBTL-lel együttműködésben közel két évtizedes, sokrétű kutatómunkával tárta fel és hozta nyilvánosságra decemberben az egyház és a kommunista állambiztonság kapcsolatának történetét. Ez a példa azt mutatja, hogy az ilyen horderejű feltárások nem gyors válaszokkal, hanem hosszú időn át végzett, felelősségteljes és több szempontot integráló munkával valósíthatók meg.

Mi ugyanezt a szakmai alázatot és alaposságot kívánjuk érvényesíteni az erdélyi magyar irodalmi és kulturális élet állambiztonsági múltjának vizsgálatában is”. Nagy Elek, az alapítvány alapítója hangsúlyozta, hogy „egy ilyen kutatás eleve hosszú időtávra tervezett folyamat: a források feltárása, értelmezése és történeti összefüggéseik megértése láthatóan sok időt igényel. Éppen ezért a cél nem az, hogy szenzációhajhász részletek vagy félkész információk kerüljenek nyilvánosságra, hanem az, hogy a kutatás lezárását követően, kontextusba helyezett, megalapozott eredmények legyenek bemutatathatók – mert csak így válhat a múlt feldolgozása a jövőt építő párbeszéd alapjává”.

Az alapítvány megfelelő időközönként tájékoztatást fog adni a kutatás menetéről, valamint annak lezárultát követően átfogó, hiteles és tudományosan megalapozott eredményeket fog nyilvánosságra hozni – tartalmazza az összegzés.

Forrás: <https://kronika.ro/kultura/kezdodik-a-kutatas-szakertok-vizsgaljak-az-erdelyi-magyar-irodalmi-elet-es-a-securitate-viszonyat>

Michiel de Ruyter emlékezete

405 éve, 1607. március 24-én, Vlissingenben született a magyar protestáns gályarabokat kiszabadító hős admirális. A reformátusok évszázadok óta tisztelettel emlékeznek a holland tengerészre.

Az 1670-es évek a protestáns egyházak életében a próbatétel éveit voltak. A magyarországi ellenreformáció idején 1674. március 5-én több mint hétszáz protestáns hitvallót idéztek a Pozsonyban felállított különbírárság elé, akik közül mintegy háromszáz pap, tanító jelent meg a tárgyaláson. A bíróság felségsértéssel, hazárulással, a katolikus egyház megsértésével vádolta őket, egyben követelte „bűneik" beismerését és áttérésüket a katolikus hitre.

Séllyei István, a Dunántúli Református Egyházkerület superintendense (püspöke) a tárgyaláson a következő szavakkal védekezett: „mi ártatlanok vagyunk, ha pedig a mi ártatlanságunkban elnyomattatunk, békeséges tűrőknek kell lennünk (...) lehetetlen, hogy mi egynéhányan eladnók vallásunknak és országunknak szabadságát, melyet a mi eleink sok vérek hullásával kerestek, elviselhetetlen iga alá vetvén mind eklézsiánkat, mind országunkat.”

Kitartottak a gályarabságig

A beidézett prédikátorok közül a legállhatatosabbakat, akik semmi fajta megalkuvásra nem voltak készek, kisebb csoportokban várbörtönökbe vitettek. Ezután több mint negyven papot Nápolyba hurcoltak, akik közül csak harminckettő maradt életben, akiket eladtak gályarabnak.

Sorsuk nagy visszhangot keltett Európa protestáns országaiban. Gyűjtés indult kiszabadításuk érdekében, és ez többszöri kísérlet után végül a holland Michiel de Ruyter admirálisnak sikerült 1676. február 11-én. (De Ruyter Vlissingenben született, 405 éve, 1607. március 24-én és a Siracusai-öbön halt meg, 1676. április 29-én.)

„Sok győzelmet vívtam életemnek minden rendiben ellenségeim felett, de az én legfényesebb diadalom, mellyel Krisztusnak ártatlan szolgálait az elviselhetetlen terhek alól kiszabadítottam” – ezekkel a híressé vált szavakkal fogadta hajóján a holland tengernagy a huszonhat megmentett prédikátort.

Térj magadhoz, drága Sion

A gályarabok kiszabadítására egész Európa felfigyelt, pár év alatt több gazdagon illusztrált könyv jelent meg a hithősök megpróbáltatásairól és Ruyter admirális nemes cselekedetéről. A XIX. század végén a protestáns identitástudat erősítése céljából megélénkült a gályarabok iránti érdeklődés, ekkor terjedt el a *Térj magadhoz Drága Sion* kezdetű ének. Zenéjét Luttenberger Tihanyi Ágost szerezte 1890-ben, szövegét Pauli Joachim (1636-1708) műve után Jeszenszky Károly mezőberényi evangélikus lelkész írta, ugyanebben az évben. A XX. században a protestáns énekeskönyvekbe kerülve a zenemű, gyakran használt hiterősítő énekként szerepel a mai napig.

Magyar földön a gályarabokra emlékezve Debrecenben a Nagytemplom mögötti téren 1895-ben emeltek elsőként köztéri emlékművet Hegyi Mihályné adományából, amelyen: „DE RUYTER MIHÁLY/ HOLLAND TENGERNAGY/ A SZABADÍTÓ/ 1676. FEBRUÁR 11.” felirattal emlékeztek meg Hollandia nemes lelkű katonájáról.

Holland jubileum

Hollandiában 1907-ben Michiel de Ruyter admirális születésének 300. évfordulóján látványos ünnepeket szerveztek. A Holland Királyi Posta bélyeget

adott ki az admirális emlékére. A Magyarországi Református Egyház Konventje ezüsből készített koszorút küldött az admirális Amsterdamban található sírjára.

A hollandiai ünnepekről Antal Géza (1866-1934) református lelkész közölt beszámolót a *Vasárnapi Ujság* című hetilapban, amelyből a magyar reformátusok koszorúját is részletesen megismerhetjük. Ez előtt a síremlék előtt jelent meg a múlt hó 23-ikán Hollandia szépséges királynője s népének képviselője, hogy lerója kegyeletét a háromszázados születési évfordulón, történelmének ezen nagy alakja iránt. Megjelentek a külföldi államok hivatalos képviselői, köztük Angolországé is, mely annak emlékét tisztelte meg megjelenésével, kinek ágyú dörgését, – mint Macaulay mondja – «they had heard with terror even in the galleries of Whitehall;» és Dániáé, a svéd elnyomás veszedelmétől de Ruyter által megmentett országé. Az ünnepi beszédet az ünnepelthez és ünnepélyhez méltón, Hollandia egyik legkiválóbb publicistája, az Algemeen Handelsblad szerkesztője, Boissevain Charles tartotta.

Ez után következett a koszorúk elhelyezése a síremléken, mely előtt az ifjú királynő állt édes anyjával. Az elhelyezett koszorúk és egyéb emléktárgyak között különösen kitűnt a holland tengerészetnek remekül kidolgozott ezüst palmaága, Dánia masszív arany bükk-level koszorúja, főleg pedig – s ezt jól eső érzéssel írhatjuk le, – a magyar református egyház zsinata által küldött hatalmas ezüst koszorú, mely a magyar ötvösiparnak kiváló szép munkája.

A koszorú ezüst babérlevelekből készült, aranyszalaggal; a babérleveleken fel van vésve a megszabadított 26 gályarab neve. Az aranyszalag csokrán közepén egy XVII. századbeli gálya rajza van kivésve, alatta a megszabadítás napja (1676 február 11) s utalás Ézsaiás próféta XLV. részének 13 versére. («Én támasztom fel őtet igazságban és minden utait én igazgatom, ő építi meg az én városomat és az én foglyaimat elbocsátja jutalom és ajándék nélkül, azt mondja a Seregeknek Úra.») A szalag baloldali részén ez a latin felírás olvasható: «Liberatori memorise aeternae, qui nostris confessoribus servientibus libertatem reddidit.» («Örök emlékül a szabadítónak, ki a mi raboskodó hittvallóinknak szabadságát visszaadta.») A szalag jobboldalán olvasható az emlék koszorút küldő református egyház neve (Ecclesia Christi Reformata in Hungaria.)

A koszorún kívül a ref. egyház zsinata még egy emlékiratot is küldött, melyben a történelmi tény felhívásával meleg kegyelettel adózik a holland nemzet ezen nagy fiának emléke iránt. A koszorú a síremléken marad elhelyezve, az emlékiratot pedig az amsterdami városi levéltárnak adták át megőrzés végett. **Vasárnapi Ujság, 1907., 54. évfolyam, 15. szám**

Az első világháborút követő évtizedekben a holland reformátusok jelentős segítséget nyújtottak szegény sorsú magyar gyermekek magyarországi élelmezésében és hollandiai üdültetésében. A Magyar-Holland

Szemle szerkesztősege hálája jeleként egy üvegablakot ajándékozott Vilma holland királynőnek, amelyet Róth Miksa készített. A műalkotást egy hágai kastélyban helyezték el. Az üvegablak felső részén a királynőt friz ruhában ábrázolja, amint a magyar gyermeket fogadja, alsó részén Ruyter admirális és II. Rákóczi Ferenc került megjelenítésre.

Magyar emlékek

A gályarabok kiszabadításának 260. évfordulója alkalmával, a központi Kálvin-ünnepség keretében 1936. május 6-án, Marjay Károly mezőtúri lelkipásztor 1933-ban tett javaslata szerint, a Magyarországi Református Egyház konventi (ma zsinati) székházában, a megpróbáltatásban résztvevő lelkészek neveit ismertető emléktáblát avattak fel. A táblán a gályarabok mellett az admirálisról e szavakkal emlékeztek meg: „A HITVALLÓK ÉS A SZABADÍTÓ ÖRÖKKÉ ÁLDOTT EMLÉKÉRE ÁLLÍTOTTA E JELT A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ EGYETEMES KONVENTJE AZ 1936. ÉVBEN.

II. János Pál pápa a kiengesztelés jeleként megkoszorúzta a gályarabok emlékművét a 1991-es magyarországi látogatása során a Debreceni Református Nagytemplomban tartott ökumenikus istentiszteletet követően. A Tiszántúli Református Egyházkerület – a pápa nemes gesztusára emlékezve – 2006-ban bronzból öntött koszorút készített a gályarabok emlékoszlopára. Hollandiában 2007-ben államilag hivatalos emlékévet tartottak Michiel de Ruyter admirális születésének 400. évfordulója alkalmából. Hazánkban ezen az évfordulón Kecskeméten emlékkiállítást, Debrecenben konferenciát rendeztek, amely lehetőséget biztosított az egyháztörténelmi események tudományos feldolgozása mellett a holland-magyar kapcsolatok erősítésére is. **Millisits Máté művelődéstörténész-2012. március 25.-**

Kelemen A. Csongor: Azt bünteti kit szeret...

Michiel de Ruyter nevét jól ismerjük. Nemcsak úgy, mint Hollandia egyik legnagyobb tengeri hőst, hanem mint azt az embert is, akinek élete és tettei különleges módon összekötik a holland és a magyar reformátusság történetét. Nem véletlen, hogy jövő szombaton Urkben konferenciát szervezünk róla és erről a kapcsolatról – és ezennel is szeretettel hívunk mindenkit erre az alkalomra. De Ruyter neve kalandokat, tengeri csatákat, bátorságot idéz fel bennünk, a hollandokban manapság többet is, és a róla szóló párbeszéd árnyaltabbá vált. De általában még mindig hősként tekintenek rá sokan. Dalok szólnak róla, könyvek és filmek készültek az életéről, zászlóshajóját, a *Zeven Provinciënt* újraépítették, és még utcák is viselik a nevét. Mégis, számunkra talán a legfontosabb az, hogy egy olyan történet fűződik hozzá, amely a

hitről, az irgalomról és az Istenhez való hűségéről szól – és amely a magyar reformátusok számára is máig élő örökség.

1675-ben, amikor Michiel de Ruyter a spanyol flottát segítette a franciák ellen a Földközi-tengeren, észrevette, hogy a hajók között gályák is vannak. Ezeken a gályákon rabok eveztek – köztük magyar protestáns lelképásztorok. Ezeket a prédikátorokat azért hurcolták el, mert Magyarországon nem voltak hajlandók áttérni a római katolikus hitre. Büntetésként gályarabságra ítélték őket. Amikor De Ruyter találkozott velük, szinte elviselhetetlen látvány fogadta: *szaggatott ruhák, félmeztelen, végletekig legyengült testek, sebek és fekélyek*. Voltak köztük idős emberek is, akik megjelenésükkel tiszteletet és szánalmat ébresztettek. Huszonhat protestáns lelképásztort szabadított ki azon a napon. Amikor átszálltak De Ruyter hajójára, énekelve, imádkozva és Istennek hálát adva érkeztek meg. De Ruyter admirális pedig a legenda szerint az égre mutatott, és azt mondta: *ne nekem köszönjétek, én csak egyszerű ember vagyok. Köszönjétek Isteneteknek!* Ezért a tetteért De Ruyter Magyarországon is emléket kapott: oszlopot állítottak neki, mint *De Ruyter Mihálynak, a Szabadítónak*.

De ami ebben a történetben különösen megragadó, az az ének, amelyet a hagyomány szerint ezek a magyar prédikátorok a gályákon énekeltek. Egy ének, amelyet a magyar református egyházban ma is éneklünk:

Térj magadhoz, drága Sion, Van még néked Istened, Ki atyádként felkaroljon, S szívét ossza meg veled! Azt bünteti, kit szeret, Másképp ő nem is tehet: Sion, ezt hát jól gondold meg, S szabj határt bús gyötrelmednek.

Ez az ének – különösen a közepső sora – szinte jelmondatná vált a magyar keresztyének között a nehézségek hordozásában. Ezt szoktuk ismételgetni egymásnak: „Azt bünteti, kit szeret... másképp ő nem is tehet.”

És itt érkezünk meg a kérdéshez. Ha huszonhat prédikátor, kimondhatatlan szenvedés, fogság és megáláztatás közepette ezt tudta mondani Istenről, vajon mi is mondhatjuk ezt? Szabad-e ezt mondanunk... most is... minden nehézség közepette? Ez a gondolat nem tőlük származik. Egyenesen a Szentírásból való, abból az igeszakaszból, amelyet a Zsidókhoz írt levél 12. fejezetéből olvastunk.

Egy keveset ennek a levélnek a háttéréről. Ez a levél azért íródott, hogy Krisztusban egyesítse a különböző háttérű keresztyéneket: Voltak ugyanis a judaizálók, akik azt tanították, hogy mindenkinek meg kell tarta-

nia az Ószövetség teljes törvényét: a szombat ünneplését, a körülmetélést és minden egyéb előírást. Velük szemben álltak az úgynevezett antinomisták, akik teljesen elvetették a törvényt, és a zsidókat is meg akarták győzni arról, hogy az ószövetségi törvények többé nem érvényesek.

És a két megközelítés közötti kapcsolópont, természetesen az Úr Jézus Krisztus, aki mindenki számára és minden időben ugyanaz: *„Jézus Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.”* Ebben a levélben Ő teljes mértékben a zsidó hit összefüggésében jelenik meg: az istentiszteleti rendek, a szertartások, az ószövetségi utalások és árnyékképek mind Őrá mutatnak. És ezt jól jegyezzük meg, testvérek: az ember nem értheti meg Jézus Krisztus személyét a maga teljességében, nem ismerheti meg igazán, ha nem érti és nem ismeri a zsidó hitet, az Ószövetséget. Az áldozati szolgálatot, a Messiás-prófeciákat, a messiási királyságot, a szombat tanítását. Ezek nélkül nem érthetjük meg Jézus Krisztus személyét, szolgálatát, szenvedését és feltámadását sem. És ugyanakkor azt is tudnunk kell, hogy ezek az ószövetségi utalások Jézusban kiteljesedtek, nem ugyanúgy kötnek, mint a zsidó népet az ószövetség korában.

És ebben a levélben hangzik el ez a komoly, de vigasztaló mondat: *„Akit szeret az Úr, azt megfedd, és megfenyíti minden fiát, akit befogad.”* Miért teszi ezt Isten? Másként Ő nem is tehet? Nem tehetne másként? Ő tehetne. Mi nem. Mert „mindnyájan vétkeztek, és nélkülözik az Isten dicsőségét”. Nincs ember, aki ne szorulna feddésre, formálásra. A Szentírás világosan mondja: *minden fiút és leányt, akit Isten gyermekévé fogad, neveli.*

Emlékszem, tavaly, részt vettem a gyülekezetünk egy ifjúsági hétvégén. Egy prédikátor, Arie de Rover szolgált közöttünk, és mondott valamit, ami utána nagyon sok fiatalot gondolkodtatott el. Azt mondta: ha valaki valóban meg akar térni, valódi bűnbánatra és megújulásra vágyik, akkor gyakran szüksége van egy válságra. Olyan helyzetre, amikor Isten megállítja, és világossá teszi számára: ha így mész tovább ezen az úton, nem lesz jó vége. És sokan a fiatalok közül akkor azt mondták: *„igen, de én nem éltem át ilyen nagy horderejű válságot. Szinte belenőttem a hitbe. Mindig is úgy ismertem Istent, mint szerető Atyát, aki akkor is szeret, amikor hibázom.”* De mit kezdünk akkor az ilyen kijelentésekkel Istenről és rólunk, mint például: *„megfenyíti minden fiát és leányát, akit befogad”,* vagy: *„ha fenyítés nélkül maradok, amelyben mindnyájan részesültek, akkor nem gyermek, ha-*

nem törvénytelen vagytok”? S erre azt felelte az evangélista: hát akkor imádkozz ez krízisért. Imádkozz egy válságért.

S az urki fiatalok között sokan voltak, akiknek ez nehézséget okozott. És én magam együtt tudtam érezni velük, mert én is hasonlóan éltem meg a hitbeli növekedésemet: nem egyetlen nagy megrázkódtatáson keresztül, hanem fokozatosan. Nem egyetlen nagy krízis által, hanem sok kisebb válság által. És azt gondolom, ezt fontos megjegyeznünk: nincs két egyforma hitút, és nincs két egyforma próbatétel sem. Az első században a hit miatti elnyomás és üldözés, a 17. század üldöztetései vagy a 21. század kihívásai nem ugyanazt jelentik, mint egy sikertelen vizsga, egy elvesztett munkahely, egy válságba jutott házasság, egy betegség vagy egy szeretett ember elvesztése.

De mindezeknek a célja nem több és nem kevesebb annál, mint az összes többinek. Ezek eszközök, amelyeket Isten felhasználhat arra, hogy közelebb vonjon minket önmagához. A Heidelbergi Kátével együtt valljuk Istenről: *hiszem, hogy Isten, az Atya, a mindenható, menny és föld teremője még azt is, amit rossznak élünk meg ebben a siralomvölgyben, a javunkra fordítja.*

Jól értsük tehát meg: Isten nevelése nem egyforma mindenkinél. Nem minden hitút ugyanaz. Nem minden próba ugyanolyan. Van, akinek egyetlen nagy megrázkódtatáson keresztül munkálkodik Isten. Mások életében sok kisebb megállítást, figyelmeztetést, tanítás történik. De mindegyiknek ugyanaz a célja: közelebb vonni minket önmagához.

A Heidelbergi Kátével együtt valljuk, hogy Isten még azt is, amit rossznak élünk meg ebben a siralomvölgyben, a javunkra fordítja. És ezért mondja a levél írója: *„Minden fenyítés a jelenben nem örömmel, hanem fájdalomnak látszik, később azonban békességgel és igazság gyümölcsének termését adja azoknak, akik általa nevelődtek.”*

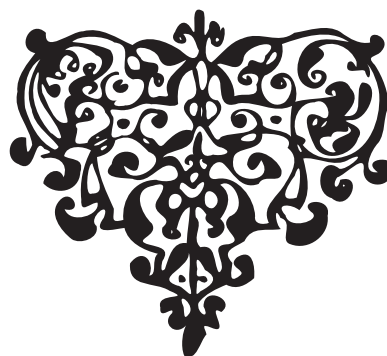
Ki ne tapasztalta volna ezt?

Gyászban, amely végül közelebb hozta a családtagokat. Házassági nehézségekben, amelyek mélyebb őszinteséghez vezettek. Aggodalomban a gyermekekért, amely nagyobb szeretetre és türelemre tanított. Betegségben, amely megtanított megbecsülni az időt és egymást. A huszonhat magyar prédikátor is ezt mondhatta végül: megmaradtunk a hitben, és a szenvedésünk Isten hűségének bizonyossága lett.

Testvéreim, Isten fenyítése soha nem bosszú. Mindegyik megmentő szeretet. Ő gyakran ugyanazzal a kézzel fenyít és áld meg, ugyanazt az eszközt használja arra,

hogy fájdalmat okozzon – és arra, hogy gyógyítsa. Ha ezt felismerjük, akkor tanulunk, mint a gyermek, akit szeret az apja. És amikor majd újra együtt lehetünk az Atya házában, amikor szabadon ölelhetjük egymást testvérként, és teljes szívből dicsérhetjük Istent, akkor tudni fogjuk: Minden próbán keresztül...Ő hűséges maradt. **Ámen.**

Kelemen A. Csongor prédikációja, mely elhangzott a zwollei lutheránus templomban, 2026. február 8-án.

EGYHÁZTÖRTÉNET, LELKISÉGTÖRTÉNET

A magyar protestáns gályarab lelkészek Michiel de Ruyter admirális általi kiszabadításának 350. évfordulója alkalmából rendezett

**Emlékkonferencia 2026. február 14 – 15:
Urk/Ouwsterhaule**

Dr. Hermán M. János üdvözlő beszéde

Broeders en zusters! Geachte deelnemers van deze herdenkingsconferentie op Urk. Het past ons, om deze dag met woordverkondiging te beginnen en te eindigen met de preek van ds. Pasterkamp. Wij komen van allerlei windstreken bij elkaar, en zo, door Jezus worden we samen één. Over de hele wereld gaat Zijn liefde, en wij zijn verplicht om die te delen met onze onbekende naasten, zoals onze voorouders ook deden in het verleden. Als nakomelingen van de vervolgdgen, als kinderen van de belofte, laten we heden zo getuigen als de vuurtoren ooit op Urk, wetende, dat gewijde hulpmiddelen belangrijk zijn. Ook de regeringen zijn nuttige instrumenten in Gods handen, daarom bidden wij voor de ambtenaren en voor allen, die verantwoordelijkheid dragen. **Het is goed om te weten, dat** aan Christus hoort de wereld wijd, en in Hem zijn wij vertroost.

Waarde Collega ds. Attila Csongor Kelemen, van harte bedankt voor uw schriftuitleg hier vanmorgen en afgelopen avond in Bentheim, waar actie wordt ondernomen voor Szilágycseh in Zevenburgen, Roemenië, daarover kunt u liever straks zelf vertellen.

Dames en heren, broeders en zusters van oost en west, dankzij het bestuur van de Jeruzalemkerk zijn wij hier bij elkaar gekomen ter ere van een bijzondere datum en historisch feit, namelijk de bevrijding van 26 galeislaven van 350 jaar terug. Hun enige schuld was, dat ze anders gelovend en anders denkend waren in een woelig tijdperk, waarin de gewetensvrijheid en het protestantisme in Hongarije niet getolereerd was. De kerkgeschiedenis laat zien, dat leeraren en volhardende predikanten vaker eindigden in gevangnissen of gedwongen werden te vluchten en de ballingschap te kiezen.— Als we goed rondkijken in de oorlogse gebieden, dit gebeurt nog steeds.

Over de zeeheld Michiel de Ruyter, wie ook Hongaarse predikanten bevrijdde, kregen we uitvoerige informatie in de pastorie te Nagysármás. Sinds die lessen heb ik nog bijgeleert, dat Michiel de Ruyter nog honderden mensen bevrijdde, zelfs Nederlanders. -Mijn vader was ook in de gevangenis tijdens het communisme, 75 jaar terug. Toen bijna iedere tweede predikant, organist of godsdienstleraar was veroordeeld op valse verdenkingen.

Het land leek een openbare gevangenis. Met grote tegenzin en verdriet vluchten wij ook met mijn Nederlandse vrouw en kinderen het land uit in 1983, en met de hulp van vrienden en de moedige Hebe Kohlbrugge kregen wij opvang in Friesland, in de Hervormde Gemeente Ouwsterhaule-Scharsterbrug.

Wij, goed opgevangen familie, hopen dat de geestelijke nalatenschap van Michiel de Ruyter, en de onvoorwaardelijke naastenliefde zal nimmermeer vergaat, en bidden, dat de kerk van Christus haar opdracht blijft vervullen tot aan het einde van de tijden

Deze conferentie wil ook de aandacht vestigen op de waarden van de christelijke spiritualiteit, plus nieuwe impulsen geven aan de dierbare Nederlandse-Hongaarse kerkelijke contacten.

Namens de organisatoren en initiatiefnemers danken wij de Heere voor uw komst.

In een hand-out vindt U de lezingen, met grote dank aan de vertalers. En broederlijke dank aan de Urkse gemeenschap, aan al die mensen, die ondersteuning verleenden bij de totstandingcoming van deze herdenkingsconferentie, met de bedoeling, om elkaars geloof te versterken. Ten slotte laten wij herhalen in onze harten, dat: "De dienst aan Hem is, t gouden koord, dat allen samen bindt." /Nieuw Liedboek 969:1,2,3,4.-

Magyarul is elhangzott, 2026 febr 14-én

Urbán Ákos gondnok üdvözlése a konferencia megnyitóján

Szeretett Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Sok szeretettel köszöntöm gyülekezetünk, a Zwollei Magyar Református Egyházközség, presbitériuma nevében a konferencia minden kedves megjelent résztvevőjét; innen Hollandiából, Belgiumból, valamint Magyarországról és Németországból. Köszönöm, hogy éltetek az alkalommal, elfogadtátok meghívásunkat!

Nagy megtiszteltetés számomra köszönteni Titeket ezen alkalomból, amikor Michiel de Ruyter tengernagy hősi tettére, a gályarab lelkészek kiszabadítására emlékezünk, immáron a 350. évforduló alkalmából.

Jómagam már tizennégy éves koromban találkoztam a gályarabok emlékezetével a tornaljai templomban, ahol Édesapám szolgált, mint lelkész. Ott a templomban ugyanis egy emléktábla emlékeztet P. Tatai Sámuel gályarab lelkészre.

Külön szeretném köszönteni Urk községének polgármesterét, Bart Jaspers Faijer urat, Magyarország hágai nagykövetét Dr. Horogszegi Szilágyi-Landeck Dániel excellenciás urat, a Magyarországi Református Egyház Zsinati elnökségének főtanácsosát Nt. Sógor

Csaba lelkészt, továbbá a meghívott előadókat (amint láthatjuk neveiket a programfüzetben), a Szenci Molnár Albert Református Felsőoktatási Diákotthon kórusát Debrecenből, a debreceni egyetemeken itt megjelent diákjait és a Sárospataki Református Kollégium diákjait, valamint autóbuszok sofőrjeit.

A Mindenható Úr Isten iránti hála mellett, köszönet illeti Dr. Hermán Mostert János nyugalmazott lelkészt, teológiai tanárt, akinek fáradhatatlan munkája- hitvese Hannieka támogatása- nélkül ez az emlékkonferencia emberileg semmiképpen sem valósulhatott volna meg! Klaas és Ida Eldering lelkészpár testvéreink együttműködéséért is hálásak vagyunk!

Nagy köszönet a gyakorlati szervezőnek Nt. Kelemen Csongor Attila, helyi, urki lelkésznek, aki egyben a mi zwollei gyülekezetünk vezető lelkésze. Köszönet Szilágyi Árpád presbiter -jegyzőnek és segítőiknek! - Soli Deo Gloria

Áldott konferenciát, szeretetteljes együttlétet kívánok! Isten áldja meg a jóakarató embereket a világon! Urk, 2026. február 14.

De Burgemeester van Urk. dhr. Bart Jaspers Faijer: Woord van welkom Hongaarse predikanten - (Urk 14-2-2026)

Geachte predikanten, beste broeders, “Welkom op Urk!” Dat is de groet van elke Urker wanneer er ‘een vreemde’ (dat is een niet-Urker) komt op Urk. Als burgemeester mag ik namens alle inwoners van Urk dan ook welkom heten.

Wanneer ik aan Hongarije denk, denk ik aan een fietsvakantie met een groep christelijke jongeren in 1988. En ook herinner ik me nog goed de ‘puszta’. Als ik het goed heb, betekent puszta in uw taal ‘leegte’.

Toen ik later in West-Afrika heb gewoond, dichtbij de woestijn, heb ik nog wel eens terug gedacht aan de puszta. ‘Puszta’ mag dan vergeleken worden met een ‘leegte’, mijn herinnering aan Hongarije is daarentegen niet leeg. Ik bewaar goede herinneringen aan het land met de vele zonnebloemen en aan de zondagse eredienst die we daar hebben bijgewoond.

En van de ‘puszta’ gaan mijn gedachten naar het eiland Padmos, in de Middellandse Zee. Op het eiland Padmos openbaarde God aan Zijn apostel Johannes dingen aangaande de eindtijd. Terwijl de machthebbers van die tijd Johannes naar Padmos hadden verbannen, omdat het een verlaten oord was: zeg maar de ‘puszta’.

En enkele woorden gesproken tot Johannes op Padmos, staan gegraveerd in het beeld bij het Vissersmonument, hier op Urk. Openbaring 21: “... *en de zee was niet meer.*”

Ik heb begrepen dat u naar het vissersmonument gaat en respect toont voor hen die op zee zijn gebleven:

hartelijk dank voor uw respect hiervoor!

Zoals u wellicht weet, is Urk tot 1939 een eiland geweest. Urkers zijn bekend met het water, en ook met de gevaren van de zee. Door de eeuwen heen zijn er veel Urker vissers op zee gebleven. Hun namen staan vermeld op het vissersmonument. En daar staat ook het standbeeld van een vissersvrouw: ze is gericht op het dorp (het leven gaat verder) en kijkt nog eenmaal naar de zee. Dit beeld ontroert me telkens weer. En de Bijbeltekst aan de voet van het beeld heeft diepe betekenis: “... *en de zee was niet meer*”. De vissersvrouw mag weten dat er een dag komt dat er geen moeite en verdriet meer is.

Al is Urk geen Padmos, maar ook hier spreekt God Zijn Woord, temidden van leegte en verdriet.

En van het vissersmonument gaan mijn gedachten naar een ander beeld, namelijk het graf van Michiel de Ruyter in de Nieuwe kerk te Amsterdam. Op dat praalgraf is een lauwerkrans aangebracht met daarop de namen van 26 Hongaarse predikanten, als eerbetoon aan Michiel de Ruyter.

Admiraal De Ruyter stond onder zijn bemanning bekend als een ‘bestevaer’; een goede vader. Hij is de geschiedenis ingegaan als iemand die bekend stond als een oprechte man, een oprecht christen.

In Hongarije wordt hij geëerd als redder van de 26 Hongaarse predikanten in februari 1676. Deze predikanten waren gedwongen als slaven te werken op de Spaanse galeien. Michiel de Ruyter heeft ze vrij kunnen krijgen, doordat hij via de ambassadeur in Hongarije, en via de regering in Nederland, de vraag kreeg of hij ze zou kunnen bevrijden. Doordat hij op de Middellandse Zee was om de (ook Spaanse) koopvaardischepen te beschermen tegen Franse kapers, kreeg hij dit voor elkaar.

Na 9 maanden slavernij op de galeien kwamen de predikanten vrij! Volgens De Ruyter waren ze er bij de bevrijding slecht aan toe. En in zijn biografie staat geschreven dat De Ruyter een opdracht meegaf aan de predikanten: “*Gaat dan henen, en doet uw best, een ieder bij de zijnen, dat gij thuiskomende één moogt zijn of worden, en ik zal nooit aangenamer dank ontvangen.*”

En zo hebben wij een bijzondere band met elkaar, hier in deze kerk. En ook tussen de landen Hongarije en Nederland.

Er zijn bijvoorbeeld vele Hongaarse kinderen na de Tweede Wereldoorlog gastvrij onthaald in Nederlandse gezinnen.

En niet te vergeten de vluchtelingen die vanaf 1956 naar Nederland zijn gekomen, vanwege de opstand tegen de communistische overheersing.

Mag ik u met ere de naam noemen van Kinga Bán?

Kinga is geboren in 1981, kind van Hongaarse ouders die in 1978 uit Hongarije naar Nederland waren gevlucht. Ze is helaas overleden in 2019. Kinga heeft een schat aan christelijke liederen nagelaten, zowel via de zanggroep Sela als soliste. Het prachtige lied Maranatha komt op in mijn gedachten, waarin de woorden voorkomen: “... wanneer komt de dag o God... dat er geen tranen en geen rouw meer zijn?”

En nu bent u op Urk voor de herdenking van Michiel de Ruyter en voor de conferentie. Urk: een voormalig eiland, het is geen Padmos... Mijn wens is dat God tot u spreekt. En houdt daarbij in gedachten, de opdracht die Michiel de Ruyter aan de 26 Hongaarse predikanten meegaf: “*Gaat dan henen, en doet uw best, een ieder bij de zijnen, dat gij thuiskomende één moogt zijn of worden, en ik zal nooit aangenamer dank ontvangen.*” Welkom op Urk! En een goede conferentie toegewenst!

Köszöntés a Hágai, az Amszterdami és a Rotterdami Magyar Református Gyülekezet nevében: van Bolhuis-Szabó Emőke

Szeretett Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

A Hágai, az Amszterdami és a Rotterdami Magyar Református Gyülekezet nevében a Zsidókhoz írt levél ígéjével köszöntelek benneteket:

“Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígélet: ³⁷„Mert még egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik. ³⁸Az én igaz emberem pedig hitből fog élni, és ha meghátrál, nem gyönyörködik benne a lelkem.” ³⁹De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.” (Zsidók 10: 36-39)

Köszöntök mindenkit, aki minden más programját félretéve ma arra szánja idejét, hogy alaposabban megismerje a magyar gályarab prédikátorok és Istennek, valamint a holland és svájci református testvéreknek köszönhető, csodálatos szabadulásuk történetét!

A Tatai Egyházmegyében felnőve én is gyermekkoromtól fogva hallottam a gályarab prédikátorok állhatatosságáról, akiket Isten felhasznált a ma is élő gyülekezetek fennmaradásában.

Édesapám neszmélyi lelkész volt, csakúgy, mint Alistáli K. György gályarab prédikátor édesapja.

Alistáli K. György 1620 körül született. 1650-től a Tata melletti Baj községben, 1672-től pedig 21 kilométerrel Nyugatabbra, Szönyben lett prédikátor. 1675-1676-ig hite miatt fogságban, illetve gályarabságban síny-

lődött. Miután de Ruyter admirális kiszabadította, a hűséges prédikátor Velencén és Zürichen át visszatért Szönybe, ahol haláláig, 1686-ig hirdette Jézus Krisztus ígétét. A Szőnyi Református Egyházközség emlékeztére 1976-ban márványtáblát helyezett el a templomban, amelyen Jézus szavai állnak Lukács evangéliuma 22:28.-29. verséből: “Ti vagytok azok, akik megmaradtatok velem kísértéseimben, és én rátok hagyom a királyságot, ahogyan az én Atyám is rámhagyta azt.”

Ezekből a szavakból kiderül, hogy még a mi Urunk Jézus Krisztus számára is fontos volt, hogy szenvedése előestéjén tanítványai egy ideig körülötte voltak. Hát még milyen fontos az üldözött keresztyének számára, hogy tudják: hittestvéreik a világban tudnak róluk és munkálkodnak szabadításukon. Bár a magyarok az 1670-es években nem tudták megvédeni evangélikus és református prédikátoraikat az ellenreformáció kegyetlenkedéseitől, svájci és holland hittestvéreik imádkoztak ezekért a lelkipásztorokért, pénzt gyűjtöttek, hogy a rabszolgaságból kiváltsák őket, majd megbízták Michiel de Ruyter admirálist, hogy tegyen meg mindent kiszabadításukért.

A pásztor nélkül maradt magyar református és evangélikus gyülekezetek számára hatalmas biztatás volt megtapasztalni, hogy szenvedéseikben nem maradtak magukra. Kiálltak értük azok, akik Európa másik felén ugyanabba a Megváltó Krisztusba vetették bizalmukat.

Sajnos, a mi korunkban is vannak magukra hagyott, elnyomott és üldözött hittestvéreink. Nem csak Észak-Koreában, az arab országokban és az iszlám állam milíciái által sanyargatott Közép-Afrikai területeken. Innen egy napi autóútra élő kárpátaljai magyar hittestvéreink háborútól való szenvedése, a toborzók előli bujkálása, munkanélkülisége, szűkölködése, kilátástalansága is égbekiáltó. Isten minket is arra hív ma, hogy imádkozzunk értük és mutassuk meg nekik: tudunk róluk, teszünk értük, felszólalunk az ügyükben, mint ahogy egykor a holland reformátusok felszólaltak és közbenjártak a Habsburg udvarban a magyar prédikátorokért.

Mi, a hollandiai magyar református gyülekezetekhez tartozó hívek és lelkipásztorok az ukrajnai háború kitörése óta hetente többször online imaközösségre gyűlünk össze. Isten elé visszük ukrajnai és kárpátaljai testvéreinket, imádkozunk a gyászolókéért és könyörgünk Istenhez, hogy vessen véget a háborúnak. Időnként adományokkal is támogatunk egy-egy kárpátaljai családot.

Adja az Úr, hogy keresztyén felelősségünket ma is olyan komolyan vegyük, mint az egykori holland reformátusok és ne fordítsunk hátat szenvedő magyar hittestvéreinknek! Ahogy Pál apostol is mondja: “A szentekkel vállaltatok közösséget szükségükben!” (Róm 12:13)

Az Úr Jézus Alistáli K. György által épített gyülekezete ma is él. Lelkipásztora a húgom férje, Nagy Attila Ákos. Ő küldte el nekem Túrmezei Erzsébet mai naphoz kapcsolódó versét.

Túrmezei Erzsébet: Február tizenegyedike volt. Gályarabjaink emlékére

Holland hajók a szabadulást vitték
gályákra láncolt mégis-szabadoknak.
Mögöttük maradt kín, gyalázat, inség,
amikor sorra elővánszorogtak.

A rabbilincs, a Krisztusért viselt,
aranyból drágább rabbilincs lepattant.
Szabadság! Csak szívük zengte a szent,
drága nevet, a kimondhatatlant.
Vánszorogtak, mint halálraváltak.
De rájuk tárt testvéri szívek vártak.
S még a tenger is ujjongott, dalolt,
a fellegek is örömkönnyet sírtak!
1676-ot írtak.
Február tizenegyedike volt.

*

1676-ot írtak.
Február tizenegyedike volt.
De valakit hiába vártak, hívtak:
a lesti prédikátor haldokolt.

Lázálmaiban otthon járt megint.
Örömhírt mondott, ígét hirdetett.
És újra látta kedves híveit,
a templomot, a gyülekezetet...

Szabadság! Rabtársai rátalálnak.
De őt már eljegyezte a halálnak
„a héthónapi evezővonás”.
S elindult abba az örök hazába,
hol a még teljesebb szabadság várja,
„melyen nem esik többé változás”.

Szilágyi Árpád: Emlékező beszéd az urki tengerészek emlékművénél a Hollandiai Magyar Szövetség nevében

Hölgyeim és Uraim, tisztelt vendégek!

Ma, ezen a különleges napon, amikor egybegyűltünk a hullámokba veszett **urki tengerészek emlékművénél**, nem csupán egy történelmi eseményre emlékezünk, hanem az emberi bátorság, önfeláldozás és az egymás iránti tisztelet örök értékeire is. Az itt álló kövek, nevek és szobrok nem pusztán múltbeli történések tanúi: olyan történeteket mesélnek, amelyek bennünk ma is élnek, és amelyek által jobbá válhat a közös jövőnk.

Mindazok számára, akik itt élnek és dolgoznak Hollandiában — így a Hollandiai Magyar Szövetség tagjai számára is — ez a megemlékezés több mint emlékezés a tengerészekre. Ez az egymás iránti tisztelet, a közösségek közötti barátság és az emberi sorsok iránti együttérzés kifejezése is.

Szeretném mély hálánkat és tiszteletünket kifejezni — nemcsak azoknak a tengerészeknek az emlékére, akikért ma gyertyát gyújtunk és koszorút helyezünk el, hanem azért is, amit a holland és magyar történelem közötti különleges szolidaritás jelent számunkra.

Történelmünk egy olyan epizódjára is szeretnénk emlékezni, amelyben Magyarország és Hollandia lelki és emberi szálai találkoznak: 1676-ban Michiel de Ruyter tengernagy — a holland hajóhad parancsnokaként — felszabadította a nápolyi gályarabokként raboskodó 26 magyar protestáns prédikátort, akiket hitük miatt hurcoltak a gályarabságába.

Ez a tett több volt egyszerű segítségnél — az emberi méltóság és szabadság iránti elkötelezettség jele volt egy olyan korban, amikor sokan üldöztetés és elnyomás áldozatai lettek. Az tengernagy embersége és bátorsága olyan értékeket képvisel, amelyekre mindannyian büszkék vagyunk, és amelyek példa értékűen élnek tovább a történelmi emlékezetünkben — nemcsak Hollandiában, hanem Magyarországon is.

Debrecenben és más helyeken emlékművek és megemlékezések őrzik a közös múlt ezen meghatározó pillanatát, amely a népek közötti barátság és együttérzés egyik kiemelkedő példája.

Amíg itt állunk, az urki-emlékműnél, emlékezzünk arra, hogy a közös megemlékezés és az együttérzés képes hidakat építeni a nemzetek között, még akkor is, ha az élet zord kihívások elé állít bennünket.

Köszönjük Urk közösségének, hogy őrzi e hősök emlékét, és köszönjük Magyarország nevében is mindazt a tiszteletet és befogadást, amelyet itt, Hollandiában tapasztalunk.

Mély tisztelettel és hálával helyezzük el ma koszorúkat — nemcsak a tengerészek, hanem a közös emberi értékek előtt is, amelyek összekötnek minket.

Köszönöm szépen.

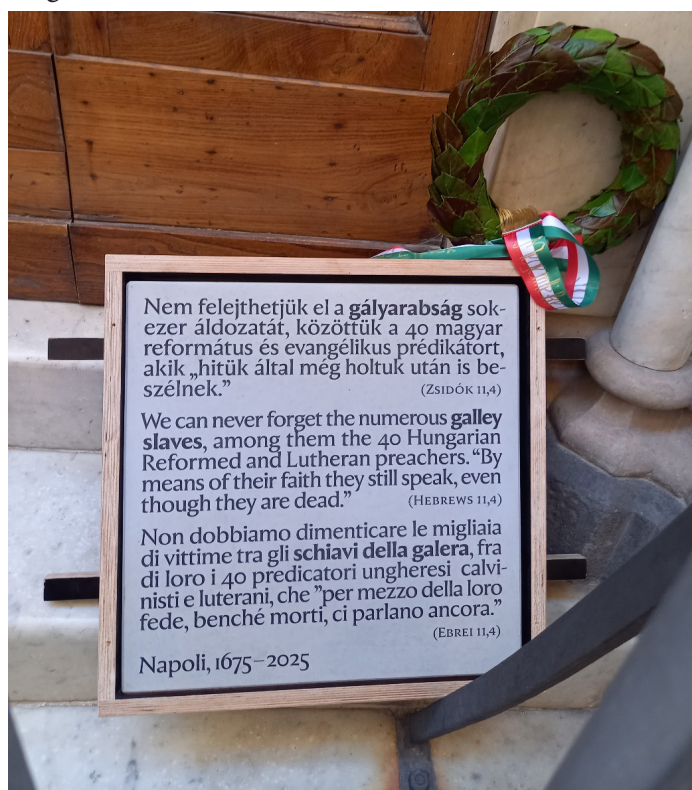

Anthonius Brouwer (1842 – 1897)

Online: <https://hart.amsterdam/nl/collectie/object/amcollect/38343>

Megtekinthető az Amsterdam Museumban.

350 -éve hunyt el MICHEL DE RUYTER admirális, a gályarab lelkészek szabadítója

Konferencia a magyar gályarab lelkészek Michiel de Ruyter tengernagy általi kiszabadításának emlékére (Nápoly, 1676 február 11)

A nápolyi lutheránus templom bejáratánál rögzítésre váró emléktábla fényképét Kardos Páter ny. lelkésznek köszönjük.

A helyszín február 14-én szombaton az urki Jeruzalemkerk és a hozzá tartozó ingyenes parkoló. /Het adres van de Jeruzalemkerk op Urk is De Noord 8a, 8321 BA Urk.

A helyszín február 15-én vasárnap az ouwsterhaulei református templom, parkolással - Jetze Veldstraweg 31, 8513 CK Ouwsterhaule

Előadók: Téglásy Sándor temesvári helytörténész / Rácz Károly egyháztörténeti kiadványai/

---Nt. Ida Eldering-Jonckers-Nieboer ny. arnhemi lp.: DE RUYTER admirális emléke a kolozsvári diákok között ötven éve – Frits de Ruyter de Wildt: történeti áttekintés; dr.Bujtás László Zsigmond: A magyar gályarabok és Hollandia. – Drs. Millisits Máté: A protestáns gályarabok és de Ruyter admirális emlékezete. – Dr. Hermán M. János: az ouwsterhaulei templom és Michiel de Ruyter egyik lányának a sírhelye. – Dr. Nemes Csaba, a magyarországi Legato-Alapítvány elnöke bevezeti a Tőkés Lászlóval 1989 augusztus végén urkiekkel készült titkos temesvári filmanyag vetítését.

Február 14.én 9.30 órakor a nyitó áhitaton drs. Kelemen A. Csongor urki lelképásztor szolgál holland és magyar nyelven. – Záróáhitat: 17.30-Reijer Pasterkamp fríz lelkész- Istentiszteletek Ouwsterhaule: helybeli lelkész 10 órakor úrvacsoraosztás. Nt. Sógor Csaba zsinati főtanácsos szolgálata. Koszorúzás a templomban. Ebéd a Hichte faluházban. Búcsúzás, 14 órakor a konferencia zárása.

Az emdeni református nagytemplom kapujának a hajdani díszje, amely a hitük miatt üldözött és menekült holland gyülekezetek jelvénye volt.

IN MEMORIAM

„Isten szeretet.” (1Jn 4,8)

„Vég? Nem, az út nem itt ér véget.
A halál csak egy másik ösvény, melyre mind rálépünk.”
(J. R. R. Tolkien)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett fiú, férj, édesapa, nagypapa, testvér,

Szabadi István Levente

2025. december 23-án, 61 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének.

Szerettünkől 2026. január 15-én 12 órától veszünk végső búcsút
a Debreceni Köztemető 2. számú ravatalozójában, a református egyház szertartása szerint.

Az elhunytat a Tiszántúli Református Egyházkerület, annak Közgyűjteményei és
a Debreceni Református Kollégium saját halottjának tekinti.

A gyászoló család

Elhunyt Szabadi István, kedves barátunk, a Tiszántúli Református Egyházkerület Levéltárának igazgatója reformatus.hu 2025. december 29.

December 23-án 61 esztendőskorában [visszaadta lelkét Teremtőjének](#) Szabadi István, a Tiszántúli Református Egyházkerület Közgyűjteményeinek igazgatóhelyettese, Levéltárának szakigazgatója. Temetése január 15-én 12 órától lesz a Debreceni Köztemető 2. számú ravatalozójában.

Szabadi István tanulmányait a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen végezte történelem–latin szakon, majd klasszika-filológiai és levéltári képzésben vett részt; doktori (PhD) fokozatát 1997-ben szerezte meg. Kutatómunkáját több hazai és nemzetközi ösztöndíj segítette, köztük bécsi és bázeli tanulmányút.

Pályáját a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtárában kezdte, 1996-tól volt a Tiszántúli Egyházkerületi és Kollégiumi Levéltár igazgatója. Oktatóként és szakfelügyelőként is meghatározó szerepet vállalt a levéltáros- és történészképzésben. Számos szakmai és tudományos szervezet aktív tagja, vezető tisztségviselője volt, a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesületének titkáráként, ügyvezető elnökeként és 2014 és 2018 között elnökeként is szolgált. Kutatási területe az egyház- és művelődéstörténet, valamint a latin filológia volt.

Fotó: Zelenka Attila

[Szóra bírják a hajdani iratokat](#)

„A református, sőt tágabb értelemben a magyar egyházi levéltárügy kulcsembere” nevezték Szabadi Istvánt már fél évtizede is, a 2019-es Kormos László-díj átadásának laudációjában. A gyűjteményi világ iránti elkötelezettsége, hűsége tény: csaknem harminc éve végzi töretlen szolgálatát a Tiszántúli Református Egyházkerület levéltárának igazgatójaként. Mindemellett szakkutató, tanár és műfordító.

A magvető munkája nem ér véget földi távozásával - A 98 évesen eltávozott Bojtor István református lelkipásztor öröksége

Bojtor István magvetőreformátus lelkipásztor munka-lélek-szeretet 2026. 01. 24. 8:00 Fotó: Magyar Református Egyház/Zelenka Attila

Az ő érdeklődő, elhívásomat firtató kérdései maradtak meg bennem az egykori vizsgáztató bizottságból. Bennem lapult a félsz, hogy mi lesz, ha nem sikerül, ha haza kell kullogjak a nehéz utazótáskával. De sikerült. Bojtor István, mindannyiunk Pista bácsija meglátott bennem valamit, amit még én sem. A zavarodott, tejfelesszájú ifjában, aki próbált utat találni magának.

Ő pedig rásegített az útra. Kedvesen, szeretettel, figyelemmel, csipkelődő humorral.

Így lettem a tanítványa. A tanítványság pedig olyan, aminek csak kezdete van és folytatása, de soha nincs vége.

Egy örökös állandóság. A tanítványság annak tudata és elismerése, hogy amivé lettél, az sok tekintetben általa is lettél. Ha ott voltál, ha figyeltél, ha hallgattad őt és tanultál tőle. Ha minden tőle kapott érték benned maradt, és nem csupán elraktározta poros polcokon, hanem használd is a mindennapokban, a szolgálatodban, az életedben.

Számos történet sorjázik bennünk Pista bácsiról. Közös és egyéni emlékeink. Leveleiben konferenciákról, találkozókról, táborokról adott hírt.

Kérte, szóljunk egymásnak, vár minket. Ez volt az ő legfőbb ajándéka. Az, hogy várt minket. És mi jöttünk. Akkor is, amikor már messzire fújt minket a szél.

De előtte még ott voltak a főiskolai évek. Míg az intézeti épület felújítása zajlott, csodás félétet tölthetünk a zempléni hegyek között, a fonyi parókián. Később is szívesen kijártunk ide, egy-egy szolgálatra, kerti munkára, nyári táborokba. Az iparváros szürke

falai közül jólesett kiszabadulni egy-egy napra atyai szeretetébe. Tanulni tőle mindazt, amit nem lehet az egyetemi padok között elsajátítani, csakis egy szűk asztaltársaságban, Uzonka néni finom ételeit kóstolva, gondoskodó szeretetében részesülve.

Pista bácsi társaságában önbizalmunk támadt, hiszen figyelt ránk, meghallgatott és, ha kellett, derűs tekintettel, jellegzetes humorával helyreigazított. És igen, kellett, szükségünk volt a javításra, az útbaigazításra.

Képek, levelek, képeslapok, történetek, könyvek, egyetemi jegyzetek mesélnek nekünk Pista bácsiról. Különleges és megismételhetetlen időkről. Életutunkat megalapozó évekről. Az emlékezés hálára indít az együtt töltött alkalmakért, amelyek, hisszük, nem múltak el nyomtalanul. Alakították, formálták személyiségünket, hitünket; a világról, egyházról, nemzetéről alkotott gondolatainkat. Szükségem is volt botlásaim, elbukásaim közepette az ő atyai, testvéri figyelmére, jelenlétére. Minden tőle telhetőt megtett azért, hogy szolgáljunk, hogy igehirdetőkké váljunk. Sőt, talán éppen ő tett ezért a legtöbbet...

Jobban mondva - heti véleményhírlevél - ahol a hét kiemelt témáihoz fűzött személyes gondolatok összeérnek, részletek [itt](#).

A találkozások, ugyan az évek során megritkultak, sőt elmaradtak, már csak néhány telefonbeszélgetés maradt nagy ritkán. Az élet gyorsasága bennünket is elragadott. De, az emlékezés gyakran teret nyer szívünkben, és ilyenkor

hálás szívvel köszönjük meg a Fennvalónak, hogy Pista bácsit felhasználta az életünkben, mert így, az ő szerető gondoskodása, megszámlálhatatlan imádsága által lettünk azok, akik vagyunk.

A magvető munkája nem ér véget földi távozásával. Mert a mag, ha jó helyre hullott, a teremő Lélek által életre kel, a föld fölé tör, növekszik, míg végül termés lesz belőle, gyarapodik, további termések nőnek ki belőle. Ez Pista bácsi öröksége. Magunkban hordozunk mindent, amit tőle kaptunk. A viszontlátás reménységét is.

(Bojtor István ny. református lelkipásztor 98 évesen, 2026. január elején hunyt el.)

Fábián Tibor, nagyváradi író, újságíró

Forrás: magyarnemzet.hu

IMAHÉT. A Krisztus-hívők egységéért. 2026

„Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is...” (Eféz 4,4)-Bibliaolvasás: Eféz 4,1-13

1. NAP – ELHÍVATÁSUNKHOZ MÉLTÓAN

„Kérlek tehát titeket én, aki fogoly vagyok az Úrért: éljete ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívattatok.” (Eféz 4,1)

- Mik 6,6-8 „Élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.”
- Zsolt 133 „Ó, mily szép és mily gyönyörűsége, ha a testvérek egyetértésben élnek!”
- Mk 3,13-15 „Kiválasztott arra, hogy vele legyenek, és azután elküldje őket, hogy hirdessék az igét”

2. NAP – VISELJÉTEK EL EGYMÁST SZERETETTEL

„Teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel.” (Eféz 4,2)

- Zak 7,8-10 „Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással.”
- Zsolt 25,6-10 „Az Úr minden ösvénye szeretet és hűség azoknak, akik megtartják szövetségét és intelmét.”
- Lk 10,30-36 „Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja a rablók kezébe esett embernek?”

3. NAP – A BÉKESSÉG KÖTELEKÉVEL

„Igyekeztek megtartani a Lélek egységét a békeesség kötelekével.” (Eféz 4,3)

- Ézs 11,6-9 „Nem árt és nem pusztít szent hegyemen senki.”
- Zsolt 86,8-13 „Hiszen annyira szeretsz engem, hogy a sír mélyéből is kimentettél.”
- Jn 14,27-31 „Az én békeességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja.”

4. NAP – EGY REMÉNYSÉGRE ELHÍVATVA

„Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is.” (Eféz 4,4)

- 5Móz 6,4-9 „Hallg meg, Izráel: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!”
- Zsolt 24,1-6 „Ki mehet föl az Úr hegyére, és ki állhat meg szent helyén?”
- Jn 17,20-26 „Hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned.”

5. NAP – EGY A HIT, EGY A KERESZTSÉG

„Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség.” (Eféz 4,5)

- Zak 14,6-9 „Azon a napon az Úr lesz az egyetlen Isten, és neve az egyetlen név.”
- Zsolt 100 „Az Úr az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk: az ő népe és legelőjének nyája.”
- Mt 28,16-20 „Tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében.”

6. NAP – EGY AZ ISTEN, EGY AZ ATYA

„Egy az Istene és Atyja mindenknek; ő van mindenk felett és mindenk által és mindenkben.” (Eféz 4,6)

- 1Kir 8,56-60 „Hadd tudja meg a föld minden népe, hogy az Úr az Isten, nincs más.”
- Zsolt 148,7-13 „Csak az ő neve magasztos, fensége a föld és az ég fölé emelkedik.”
- Mt 5,44-48 „Ti azért legyetek tökéletesek, mi-ként a ti mennyei Atyátok tökéletes.”

7. NAP – KRISZTUS AJÁNDÉKA

„A kegyelem pedig mindegyikünknek Krisztus ajándékának mértéke szerint adatott.” (Eféz 4,7)

- Jer 1,4-9 „Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek.”
- Zsolt 131 „Mint a gyermek, olyan most a lelkem.”
- Mt 25,14-18 „Kinek-kinek képessége szerint.”

8. NAP – NÖVEKEDÉS KRISZTUSBAN

„...míg eljutunk mindnyájan a hitnek és Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a Krisztus teljességét elérő nagykorúságra.” (Eféz 4,13)

- Péld 9,10-12 „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme.”
- Zsolt 119,97-104 „Utasításaid értelmessé tettek.”
- Jn 17,3-7 „Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged.”

<https://www.oikoumene.org/resources/week-of-prayer-for-christian-unity>

Áldás a hét elején...

*Legyen ez a hét a kegyelem ideje. Legyen benne erő, amikor fáradnál, bátorság, amikor elbizonytalanodsz, és béke, amikor a zaj túl hangos körülötted.

*Áldja meg Isten a reggeleidet, hogy reménnyel indul-

janak, és az estéidet, hogy hálával záruljanak. Áldja meg a szívedet, hogy ne a félelem vezesse, hanem a szeretet, amely soha el nem fogy.

*Áldja meg a találkozásaidat, hogy lehess valaki számára mosoly, fény vagy támasz. Áldja meg a munkádat, hogy ne csak fáradtságot, hanem értelmet is találj benne. És áldja meg a csenedet, hogy abban meghallad az Ő halk hangját.

*Áldja meg Isten a szívedet, hogy ne a félelem, hanem a bizalom vezessen. Áldja meg a kezedet, hogy jót tegyen, még akkor is, ha senki sem látja. Áldja meg a szavaidat, hogy vigaszt és reményt vigyenek mások szívébe.

*Áldja meg a lépteidet, hogy jó irányba haladjanak, és ha el is tévednél, térjen vissza benned a béke, hogy újrakezdhes. Legyen ez a hét a szeretet hete, amikor megérzed, hogy Isten nem távol van, hanem ott jár melletted a legapróbb pillanatokban is.

*Legyen ez a hét nem a rohanás, hanem a megérkezés ideje. Legyen benne hely Istennek, és Ő majd gondoskodik minden másról...

Isten áldását kívánva, maradok szeretettel, B. Enikő, Langerak

EMEIK 2026 – Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia HOLZHAUSEN

1960 óta minden évben megrendezzük az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferenciát, hogy a Nyugat-Európában egymástól távol élő magyar gyermekek és fiatalok anyanyelvükön is hallhassák az evangéliumot és megtapasztalhassák a keresztyén közösség áldásait. A konferencia mostmár családi konferenciává nőtte ki magát, több kisgyermekes család is részt szokott venni. Vannak családok, akik több generációval vesznek részt ezen a konferencián és mindig vannak új résztvevőink is.

A konferencia helyszíne a Dortmund és Frankfurt fekvő Holzhausen, ahol szép természeti környezetben, egy keresztyén hotelben lehetünk együtt a nagyhéten.

A konferencia 2026 márc. 28-án, a virágvasárnap előtti szombaton este kezdődik és ápr. 3-án, nagypénteken reggel ér véget.

2026-ban a témánk: „Egyedül és közösségben.”

A négy előadást Bence Imre, a budavári evangélikus gyülekezet 2024-ben nyugdíjba vonult lelkipásztora vállalta. A bibliatanulmányokat dr. Kustár Zoltán, a Debreceni Református Egyetem Ószövetség Tanszé-

kének vezető professzora tartja a Prédikátor könyvről.

Az előadások és bibliatanulmányok fiatalok számára is érthetőek, a gyermekeknek pedig a délelőtti folyamán külön foglalkozás lesz. Délután mindenki a korosztályoknak megfelelő kiscsoportban beszélheti meg az aznapi előadást és bibliai részt. Esténként pedig, kulturális és közösségi programok várják a résztvevőket.

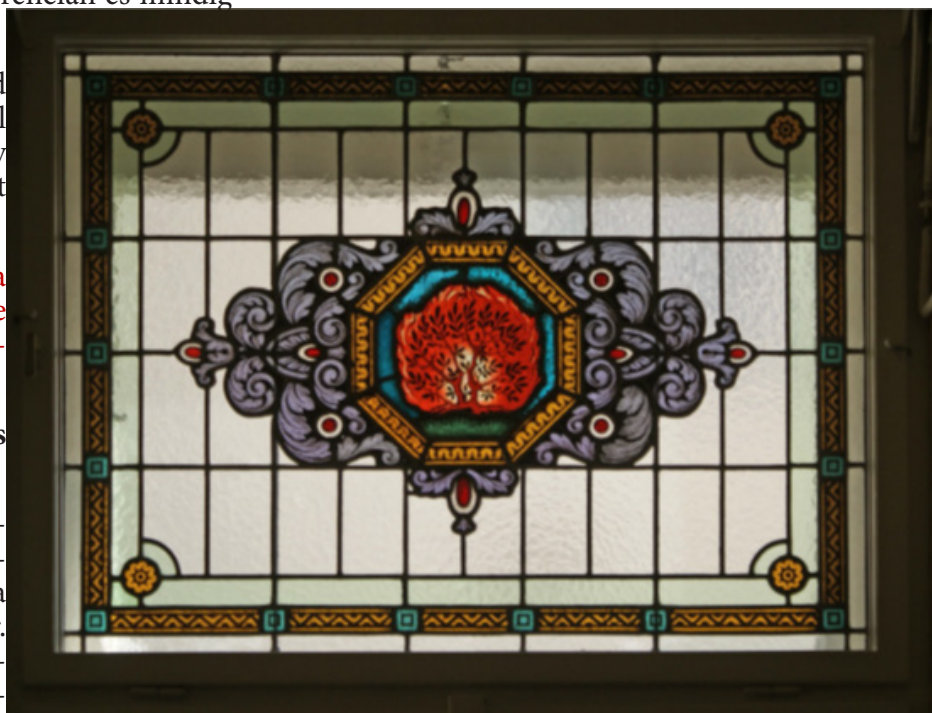
Jelentkezni lehet 2026. márc. 10-ig a következő e-mail címen: emeik1960@gmail.com További információt lehet kérni van Bolhuis-Szabó Emőke lelkipásztortól: szaboemokeneszmely@gmail.com --**van Bolhuis-Szabó Emőke**

Meghívó közgyűlésre

2026 február 8-án a 14.30 órakor kezdődő 141. zwollei magyar istentisztelet után a lutheránus templom gyülekezeti termében.

Napirendi pontok:

a. Urbán Ákos gondnok üdvözli a megjelenteket, igeolvasás és imádság után számbaveszi a híveket. **b.** Határozatképesség megállapítása után felkéri Szilágyi Árpád jegyző testvérünket a legutóbbi 2025 márc.9-i közgyűlési jegyzőkönyv felolvasására; **c.** Gondnok aa. átveszi elnöklést a hozzászólások alkalmával és kijelöli a hitelesítőket; **d.** Urbán Ákos gondnok-elnök felkéri Hermán M. János irodavezetői szolgálatot végző lelkipásztort a lelkészi jelentés ismertetésére; **e.** Urbán Ákos gondnok-elnök felkéri Rostás Kriszta Tímea pénztáros testvérünket a jelentésének megtételére. **f.** Gályarabok szabadításának emlékkonferenciája a 350. évforduló alk. febr.14-15 napjain Urk és Ouwsterhaule templomaiban. Szervezési feladatok megbeszélése. **g.** Gondnoki értékelés, továbbá köszönetmondás a presbiterek, lelkészek és a diakónusok szolgálatát ille-

tően - **h. Testvértalálkozó**, a hagyományos szabadtéri istentisztelet helyének-idejének kijelölése. -**i. Konfirmáció**. Javaslatok, körkérdés.

Horváth Piroska, Magyardécse szülöttje kilencven éves! Isten éltesse szeretteivel és tanítványaival együtt! Köszönjük a derűt, a virágait, festményeire büszkék vagyunk!

Áldjon meg téged, áldjon az Úr! -Urbán Ákos gondnok testvérünk köszöntése 80 születésnapja alkalmával -Havasi, Hungarian Symphony -Nemzeti Dal-
<https://youtu.be/8O4DLFgkzX0>

Emlékkonferencia a magyar protestáns gályarab lelkészek Michiel de Ruyter admirális általi kiszabadításának 350 évfordulójára ---2026. február 14 – 15: Urk, Ouwsterhaule

Herdenkingsconferentie ter gelegenheid van de 350e verjaardag van de bevrijding van de Hongaarse protestantse galeislaaf-predikanten door admiraal Michiel de Ruyter (Napels, 11 februari 1676) – 14-15 februari 2026: Urk, Ouwsterhaule

Isten éltesse, áldja
erőben, egészséggel!

Február 14 (szombat)---Helyszín: URK De Noord 8a, Jeruzalemkerk, 8321 Urk (parkolás ingyenes)--- Zaterdag 14 februari Locatie: URK Jeruzalemkerk, De Noord 8a 8321 Urk (gratis parkeren)

9:00-9.25-Vendégek érkezése-fogadása;ontvangscomitee:--- Tárnok Eszter, Majla Zoltán, Ravasz Zsuzsa , Makai Rózália. Registratie bij István Létai, > geholpen door Árpád Szilágyi. Voorzitter van de HMSZ.

9.25-9.30 Debreceni Szenci Molnár Albert Református Felsőoktatási Diákotthon Kórusának ünnepélyes bevonulása--- -Optreden van het koor van het Szenci Molnár Albert Református Felsőoktatási Diákotthon, Debrecen - Dirigent: Anna Berta Nagy

1. **Zsoltár-Psalm 134:** Úrnak szolgálai mindnyájan,/ Áldjátok az Urat vígan,/ Kik az ő házában éjjel
2. Vigyázván, vagytok hűséggel.
3. Felemelvén kezeteket,/ Dicsérjétek Istenteket, Szívből néki hálát adván, / Őt áldjátok minduntalan!
4. Megáldjon téged az Isten/ A Sionról kegyelmesen,/ Ki teremtette az eget, / A földet és mindeket! Th. de Bèze | fordítás: Szenci Molnár A. L. Bourgeois, Genf, 1551

Gij die des daags zijn gunst verwacht, zegent zijn naam ook in de nacht. Die in het huis des Heren zijt, zegent zijn naam en majesteit, zingt tot zijn eer met luider stem en heft uw handen op naar Hem. Uit Sion, aan den Heer gewijd, zegene u zijn heiligheid. Hij die hemel en aarde schiep, Hij is ,t die u bij name riep

9:30 –10-00 Nyitó áhítat: Openingsdienst: drs. Csongor Kelemen predikant in Urk/Zwolle

(in het Nederlands en Hongaars) drs. Kelemen Csongor urki/zwollei vezető lelkipásztor (holland és magyar nyelven) – Organist--Kántor: Makkai Réka Imola

10: 00-10-45 – Dr.Hermán M. János megköszöni a szolgálatot, üdvözli a sajtó képviselőit, és a konferencia házigazdái közül felkéri Urbán Ákost, a Zwollei Református Egyházközség gondnokát hogy szóljon az egybegyűlekhez – Welkomstwoord door dr.János Hermán Mostert, emeritus predikant, gevolgd door ir.Ákos Urbán, voorzitter van de Kerkenraad van de Hongaarse Protestantse Gemeente te Zwolle.-

Üdvözlések-Begroetingen

De Burgemeester van Urk. dhr. Bart Jaspers Faijer -
-Urk polgármestere mondja el köszöntését

-Magyarország Hágai Nagykövete üdvözli a részt-

vevőket-- *De toespraaak van de ambassadeur van Hongarije in Den Haag, dr. Dániel Horogszegi Szilágyi-Landeck.*

-A *Hollandiai Magyar Szövetség elnöke:Szilágyi Árpád* köszönti a megjelenteket--Voorzitter van de Hongaarse Vereniging in Nederland: Árpád Szilágyi spreek tot de aanwezigen

- *Hollandiai Protestáns Egyház PKN részéről a classis képviselője Klaas van der Kamp* lelkész írásbeli üzenetet is küldött— **VIDEO boodschap van de classispredikant Klaas van der Kamp-Protestantse Kerk in Nederland (PKN);**

-*MRE Zsinata részéről nt. Sógor Csaba főtanácsos* olvassa fel ft.Steinbach püspök úr köszöntését—

--*Szlovákiai Keresztyén Egyház püspökének üzenete,* ft.Géresi Róbert levelét felolvassa nt.Paál Károly lelkész -

-*Nyugateurópai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége.*Dr.Karvansky Mónika elnök levelét, felolvassa Sólyom Uzonka Lilla, református lelkész-

-Mikes Kelemen Kör elnöke:Makkai Réka Imola köszönti a konferenciát-

-10 45-11.00 Fellép a Szenci Molnár Albert Református Felsőoktatási Diákotthon Kórusa—**Karnagy:** Nagy Anna Berta—**Konferál:** Nagy Zsófia, a Szenci Molnár Albert Református Felsőoktatási Diákotthon Sedesének elnöke (angol-holland szakos egyetemista).

Kedves konferenciai résztvevők!

A Szenci Molnár Albert Felsőoktatási Diákotthon Kórusa 2023-ban jött létre 7 lelkes diáktárs kezdeményezésére. A Kórus ma 26 fővel büszkélkedhet, amelyből 23-an tudtak ma eljönni. A kórus énekesei olyan debreceni egyetemisták, akiket nem csak a zene szeretete, hanem a hiten alapuló barátság is összeköt. Szívből köszönjük a konferencia szervezőinek, dr. Hermán János atyai pártfogónknak a bizalmat és a meghívást! Hálával tartozunk az itt élő református közösségnek azért, hogy együtt imádkozhatjuk Kádár Ferenc énekét, amely így szól: „Kegyelmes Atyánk, népek közé szórva, Te benned bízunk eleitől fogva, Add éljünk egymásért és senki ellen, Bárhol a földön, de Isten közelben.”

A Kórus előadásának első részében 6 ének csendül fel:

- Bárdos Lajos: Aki magát felmagasztalja – megzenésített bibliai szöveg Máté evangéliumának 23. fejezetéből, a 12. vers alapján.

- Walesi dallam: Ó Jézus árva csendben (református énekeskönyvi ének)

- Gályarabok éneke Osváth Viktor feldolgozásában: Térj magadhoz drága Sion

- Farkas Ferenc: Pataki diákdalok, amelyet a 4 pataki kórustagunk, valamint iskolájuk, a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma tiszteletére is éneklünk, hiszen az ő közreműködésük nélkül nem jöhetett volna létre a kiutazásunk.

- Ezután Gárdonyi Zoltán: Bocsd meg Űr Isten című éneke is felcsendül majd, amely Balassi Bálint Istenes énekének feldolgozása.

- Végezetül ezt a blokkot a már említett imával, a Magyar Énekkel zárja a Kórus, amely Gárdonyi Zsolt feldolgozásában csendül majd fel. Fogadják szeretettel előadásunkat!

- Bárdos Lajos: Wie zichzelve verhogen – een op muziek gezette bijbeltekst, gebaseerd op Matteüs, hoofdstuk 23, vers 12

- Welshe melodie: O Jezus, in stille eenzaamheid -- Het lied van de Galeislaven, in de bewerking van Viktor Osváth: Keer tot jezelf, dierbaar Sion--- Ferenc Farkas: Studentenlied van SárospatakPatak, dat wij ter ere van onze vier koorleden uit Sárospatak en hun school, het Reformatorisch College (Gimnázium) van Sárospatak uitvoeren, aangezien zonder hun bijdrage deze reis niet tot stand had kunnen komen.

- Daarna klinkt ook Vergeef ons, Heer God van Zoltán Gárdonyi, een bewerking van een geestelijk lied van Bálint Balassi.

- Tot slot sluit het koor dit deel van zijn uitvoering af met het reeds genoemde gebed, het Hongaarse Zang, dat zal klinken in de bewerking van Zsolt Gárdonyi

Wij hopen dat u van onze uitvoering zult genieten!

11.00 – 13.00 Előadások - Lezingen

11.00 Előadások— *Frits de Ruyter de Wildt: Történeti áttekintés. I.Rész--11.00-11.20* Moderátor: Makkai Réka

11-20 –11.30 Zenei intermezzo-muzikaal tussenstuk.

11.30-11.50-- *Frits de Ruyter de Wildt: Történeti áttekintés –II. rész. Zenei intermezzo, a (Szenci) Kórus előadásának második része következik, amelyben a következő modernebb stílusú énekek hangzanak el:*

- Walesi dallam: Az Űr vezessen végig az úton;

- Edward Elgar: Áldunk Téged, Üdvöztőnk;

- Karl Jenkins: Cantante Domino.

- És végül az előadás „ékköve” Stephen Schwartz: Mert Ő küld száz csodát című műve az Egyiptom hercege című musicalből. *Fogadják szeretettel előadásunkat!*

12.00-12.15 – Nt. Ida Eldering-Jonckers-Nieboer: De

Ruyter admirális emléke a kolozsvári diákok körében —Idát bemutatja és moderálja: dr. Magda van der Ende

12.15--12.35- Téglásy Sándor: Rácz Károly egyháztörténeti műve a pozsonyi véstörvényesekről – moderál Makkai Réka Imola

12.35-13.05 Drs. Millisits Máté: A protestáns gályarabok és De Ruyter admirális emlékezete moderál Hermán M. János

13.10-14.55 - Közébéd

Ebédszünet – Séta a tengerparton---Koszorúzás a tengerbe veszett urki halászok jelképes siratófalánál – Beszédet mond Szilágyi Árpád a HMSZ elnöke. Imádság: Kelemen Attila Csongor—Debreceni Diákkorús éneke: Térj magadhoz drága Sion...,

15.00-15.15: Antalfy Gergő könyvismertetése: <https://nederlandisztika.unideb.hu/node/1657>

Moderátor Hermán M. János

15.15-15.35- Nt. Kardos Péter: A gályarab-emlékhe-lyek jelentősége-- --Moderátor: Hermán M. János

15.35-15.55- Dr. Bujtás László Zsigmond: A magyar gályarabok és Hollandia Felolvassa Hermán M. János---

15.55-16.10 - Dr. Hermán M. János: Az ouwsterhaulei templom és De Ruyter admirális egyik lányának sírhelye—

16.10-16.20: Könyvismertetés-Dr. Maarten Aalders művéről, felolvassa dr. Hans Végh

16.20-16.30-- Debreceni Diákkorús énekel

17.30 --18.00-- Nt. Klaas Eldering, Arnhem: Bevezető a Tökés Lászlóval 1989-ban készült titkos temesvári filmanyag vetítéséhez. Az akkori történet jelenlévő tanúi is jelentkeznek: Hessel Kramer, Luuk Kramer és ds. Reijer Pasterkamp,Urk.

18.00:18.30 Záró áhítat-sluitingdienst ds. Reijer Pasterkamp

Thema van de kerkdienst: Hoe worden vijanden vrienden ?

Lezing: 2 Koningen 6 vers 8-9, 14-17, 21-23

8 De koning van Syrië voerde oorlog tegen Israël. Hij beraadslaagde met zijn officieren en zei tegen hen: 'Wij trekken onze troepen daar en daar samen.' 9 Zo gauw hij dit te horen kreeg, waarschuwde Elisa de koning van Israël met de woorden: 'Ga niet naar die en die plaats, want de Syriërs hebben hun troepen daar verzameld.' [...] 14 Op een nacht stuurde de Syrische

koning een grote troepenmacht met vele strijdagens en paarden om de stad Dotan te omsingelen. 15 Toen de dienaar van de profeet de volgende morgen opstond en naar buiten liep, zag hij overal rond de stad soldaten, paarden en strijdagens. [...] 21 Toen de koning van Israël hen zag, schreeuwde hij Elisa toe: 'Moet ik hen neerslaan, heer? Zal ik hen doden?' 22 'Natuurlijk niet,' zei Elisa tegen hem, 'u doodt toch ook geen mensen die gevangen zijn? Geef hun dus te eten en te drinken en laat hen dan weer vertrekken.' 23 Daarom maakte de koning een feestelijke maaltijd voor hen klaar en stuurde hen daarna terug naar hun koning. Na deze gebeurtenis deden de Syrische legerbenden geen invallen meer in het land Israël.

Zingen: Psalm 124 vers 1 en 4 (oude berijming)

1. Dat Israël nu zegge, blij van geest:

Indien de HEER, die bij ons is geweest,

Indien de HEER, die ons heeft bijgestaan,

Toen 's vijands heir en aanval werd gevreesd,

Niet had gered, wij waren lang vergaan.

4. Wij ontkwamen haast des vogelvangers net,

Den lozen strik, tot ons bederf gezet;

De strik brak los, en wij zijn vrij geraakt.

De HEER is ons tot hulp op ons gebed;

Die God, die aard' en hemel heeft gemaakt.

Meditatie: Heer dat ik zien mag!

Profetisch zien

a) De aanvallen van de vijand

b) De macht van Israëls God

c) Zien zoals Jezus ziet

Koninklijk wandelen

a) Blinde mensen voorzichtig leiden

b) Gaan met het oog op de Koning der koningen.

Priesterlijk handelen

a) Doden, nee !

b) Voeden zoals de Heiland heeft gedaan en doet

c) Vijanden worden zo vrienden

Istentisztelet témája: *Hogyan lesz az ellenségből barát?*

Szolgáló lelkész: Reijer Pasterkamp ref. lp

Olvasmány: 2Királyok 6, 8-9/14-17/21-23

⁸Arám királya háborút indított Izráel ellen. Megbeszélte udvari embereivel, hogy melyik helyen legyen a tábora. ⁹Az Isten embere azonban ezt az üzenetet küldte Izráel királyának: Vigyázz, ne vonulj át ezen a helyen, mert ott állnak lesben az arámok! [...]

¹⁴Akkor lovakat, harci kocsikat és tekintélyes sereget küldött oda. Azok megérkeztek éjjel, és körülvették a várost. ¹⁵Amikor az Isten emberének a szolgálja korán felkelt és kiment, a sereg már körülvette a várost lovakkal meg harci kocsikkal. A szolgálja így szólt hozzá: Jaj, uram! Mit tegyünk? ¹⁶De ő így felelt: Ne félj, mert többen vannak velünk, mint ővelük! ¹⁷Majd Elizeus így imádkozott: Uram, nyisd meg a szemét, hadd lásson! És az Úr megnyitotta a szolgának a szemét, és az meglátta, hogy tele van a hegy Elizeus körül tüzes lovakkal és harci kocsikkal. [...] ²¹Amikor Izráel királya meglátta őket, ezt kérdezte Elizeustól: Megölessem-e őket, atyám? ²²Ő így felelt: Ne ölesd meg! Meg szoktad-e öletni azokat, akiket foglyul ejtesz kardoddal vagy íjaddal? Adj nekik kenyeret és vizet, hadd egyenek és igyanak, azután menjenek el urukhoz! ²³Nagy lakomát rendezett tehát nekik, és miután ettek és ittak, elbocsátotta őket. Azok pedig elmentek urukhoz. Nem is jöttek többé arám rablócsapatok Izráel országába.

Ének: 124. zsoltár, 1-2

1. Az Izráel ezt nyilván mondhatja: / Hogyha Isten nem lett volna velünk, / Ha ő nem lett volna segítségünk, / Midőn az emberek sokasága / Nagy kegyetlen támadá ellenünk,
4. Miképpen elszalad a madárka / A madarász tőriből, akképpen / Megszabadulánk, a tört elszegvén, / Mert életünknek az Úr oltalma, / Ki mennyet, földet teremtett bölcsen.

Igei üzenet: "Mester, add hogy újra lássak!"

Prófétai látás

a) Az ellenség támadásai

b) Izráel Istenének hatalma

c) Jézus szemével látni

Királyként járni

a) Óvatosan vezetni a vakokat

b) A királyok királyára tekinteni

Papi cselekedetek

a) Megölni: nem!

b) Táplálni, ahogyan táplál a Megváltó, akkor és most

c) Az ellenségekből így lesznek barátok

18.30-19.15 állófogadás—20.00 vacsora a messziről érkezetteknek és takarítunk.

Február 15 (vasárnap) – OUWSTERHAULE

Helyszín: Református templom, Ouwsterhaule Jetze Veldstraweg 31, 8513 CK Ouwsterhaule (parkolási lehetőség)

9-30-11:00 Istentisztelet úrvacsoraosztással. Szolgálok helybeli lelkipásztor Wim Warnar

Liturgie voor de dienst

Welkom

Ps. 84: 2 en 6 Hoe lieflijk, hoe goed is

Bemoediging en groet

Kyriëgebed

273 Loof God, die zegent al

Gebed voor de lezingen---Debreceni Kórus éneke

Deut. 30: 15-20

Ps. 119: 1 en 2 Welzalig wie de rechte

Mat. 5:17 t/m 30

Ps. 119: 5 en 6

Preek

836: 1, 4 en 5 O Heer, die onze Vader

Dankgebed en voorbeden

Collecte

982 In de bloembol is

Tijdens naspel wordt tafel gereedgemaakt

Tafelgebed

405: 1 en 2 Heilig, heilig, heilig! Heer,

Vervolg tafelgebed

Geloofsbelijdenis

405: 3 en 4

Nodiging---Fordítás, közös szolgálat: dr.Hermán M. János

Delen brood en wijn

Dankgebed

747: 1, 7 en 8 Eens komt de grote

Zegen

(als amen op de zegen:) 425 Vervuld van uw zegen

Koszorúzás a templomban---Istentisztelet után kávézás a vendégeinkkel ,ebéd a De Hichte épületében. Beszélgetés, búcsúzás. – A konferencia zárása

14:00 Hazautazás

SDG! Julianna, a fasori bibliás iskola immáron száz éves- Holland-Magyar Református Kapcsolatok

A Julianna Iskolában a nevelés legmeghatározóbb eleme a Bibliához ragaszkodó tanítás lett, a holland református iskolák mintájára. E szerint a tanintézmény a protestáns köznyelvben bibliás iskola elnevezést kapta. Az épületet hamar kinőtte az iskola, így szükségessé vált a bővítése. Az iskola fennállásának 10. évfordulójára a holland testvérek 14.000 holland forintot küldtek, de megszabták, hogy ezt az összeget szigorúan az iskola épületének a felújítására költheti az iskolát fenntartó Budapest - Fasori Református Egyházközség. -Az iskola az 1936-os átépítés után egy emeletesből kétemeletes lett. Az I. és II. emeleten 2-2 tanterem, a földszinten egy 220 négyzet-méteres tornaterem lett kialakítva, ahol gyülekezeti összejöveteleket is lehetett tartani Az iskola felújításához július elsején fogtak hozzá, a munkálatok október végén fejeződtek be. November 15-én újra indulhatott a tanítás. Az addigi szűk szobák helyett, tágas, világos termeket kaptak a tanulók.

Az államosítások időszakában 1948-ban vészjósoló volt a légkör az iskola számára is. Szabó Imre esperes-lelkész többször próbált az iskola érdekében eljárni. 1948 szeptemberében Ortutay Gyulát, az akkori oktatási minisztert levélben emlékeztette arra, hogy a hollandok ajándéka ez az iskola, mivel holland pénzekből jöhetett létre, így tekintsék azt történelmi fontosságú református létesítménynek, mindhiába. Az 1948/49-es tanévben az addigi Julianna Református Iskola már állami iskolaként lett számontartva.

Sebestyén Jenő teológiai tanár 1920-as évek közepén tett indítványa alapján egy református elemi iskola megalapítására fordították a hollandok által a magyarországi gyermekétkeztetésre adott, de fel nem használt összegeket. Az iskola helyszínéül, Budapesten a fasori református templom mögött található egyszintes épületet alakították át iskolává. A megnyitó ünnepséget 1926. szeptember 13-án tartották. A hollandok iránti hála jeleként az iskola, az akkori holland trónörökös Julianna Emma Louise Marie Wilhelmina van Oranje-Nassau, későbbi királynő nevét vette fel.

***-HOLZHAUSEN- 2026. március 27-29.

Tisztelt Presbíterek, Lelkipásztorok, Gondnokok, Gyülekezeti Munkatársak és Vendégeink!

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége mindnyájukat szeretettel hív és vár a virágvasárnapi hétvégén megrendezésre kerülő 23. Presbiteri Konferenciára és rendkívüli közgyűlésre, Holzhausenbe.

A KONFERENCIA ELŐADÓJA és TÉMÁJA : dr. Csorba Dávid történész - Gályarab emlékkövek

A RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉS IDŐPONTJA és TÉMÁJA: 2026. március 28. Holzhausen - A NYEMPGYSZ Alapszabályának aktualizálása

A munkacsoport javaslatainak közgyűlés elé terjesztése, megvitatása és szavazásra bocsátása

Jelentkezés a mellékelt jelentkezési lapon, vagy az online linken: <https://forms.gle/qCAj1Mgu1T5rhPh78>

Kérjük a jelentkezést legkésőbb 2026. március 16-ig az online linken kitölteni, vagy a jelentkezési lapot Jaskó Irénnek e-mailben a nyempgysz@gmail.com címre visszaküldeni.

Konferencia részletei: 2026. március 27-29. - Holzhausen/Németország-**Résztvételi díj:** Egyágyas szoba: 150 EUR/fő; Kétágyas szoba: 125 EUR/fő

A Presbiteri Konferencia meghívója és programja a Szövetség honlapján is elérhető: <https://www.credo-hu-we.org/>

A szombat délutáni kávézáshoz köszönettel fogadunk idén is süteményt, pogácsát és gyümölcsöt. Figyelemtekbe ajánljuk a Presbiteri Konferenciát követő nagyheti EMEIK Ifjúsági Konferenciát is (Meghívót lásd a honlapon)

Tisztelettel kérjük a meghívó továbbítását a presbíterek és a gyülekezeti munkatársak felé, hogy idén is minél nagyobb számban vegyünk részt ezen a fontos nyugat-európai egyházi találkozón. Szeretettel várjuk a jelentkezéseket! A NYEMPGYSZ Választmánya és a Presbiteri Konferencia szervezői nevében -Jaskó Irén (titkár) és Karvansky Mónika (elnök)- Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

E-mail: nyempgysz@gmail.com

Honlap: <https://www.credo-hu-we.org/>

Istentisztelet és ünnepi megemlékezés a 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc emlékére

Időpont: 2026. március 15.
Helyszín: Heilige Familiekerk
 Kamperfoelleplein 29, 2563 HX Hágá

15.00 Istentisztelet kereszttelővel - **Hágai Református Gyülekezet**
 szolgáló lelkész: **Van Bolhuis-Szabó Emőke**
 szervező lelkész: **Csanády Ágnes**
 gyermekistentisztelet: **Gábor van Bolhuis, Jonatán van Bolhuis**
 kántor: **Bornai Szilveszter**

16.00 Zenés-verses ünnepi megemlékezés
 a programot **Deuten-Makkai Réka** nyitja meg
 beszédet mond Öccellenciája **Horogszegi Szilágyi-Landeck Dániel**
 fellép a **Hágai Magyar Énekkar és Gyerekkar**
 Bornai Szilveszter zenei vezetésével
 közreműködik **Murakeözy-Kis Dóra** zongorán

16.30 szeretetvendégség és kézműves foglalkozás a templomban
 a **Hollandiai Mikes Kelemen Kör** szervezésében

LEGYEN BÉKE, SZABADSÁG ÉS EGYETÉRTÉS!

